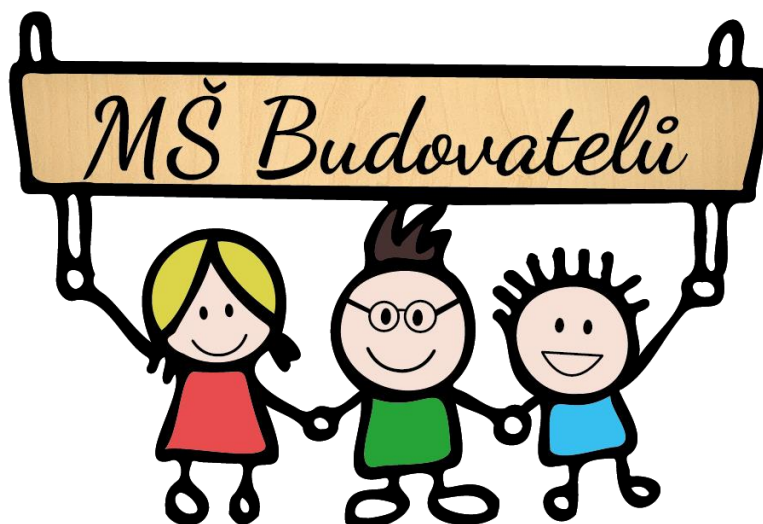

Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Čas otázek a odpovědí“

Platnost: od 1.9.2024

Schválen pedagogickou radou dne 28.8.2024

Čj.: 213/2024

Mgr. Lenka Horáková, DiS.
ředitelka MŠ

OBSAH:

1. Vize MŠ
2. Identifikační údaje o MŠ
3. Charakteristika školy
4. Podmínky vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Organizace vzdělávání
7. Vzdělávací obsah - integrované bloky a časový plán
8. Evaluace MŠ

Použitá literatura:

Rámcový program pro předškolní vzdělávání
Metodické listy pro předškolní vzdělávání
Manuál k přípravě ŠVP PV
Školský zákon č 561/2004 Sb. v platném znění
Vyhl.č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění
Vyhl. MŠMT o školním stravování v platném znění
Vyhl. MŠMT o odborné a pedagogické způsobilosti v platném znění
Konkretizované očekávané výstupy
Rizika

Přílohy:

Školní řád
Organizace dne v jednotlivých odděleních
Vnitřní řád ŠJ
Organizační řád
Bezpečnostní opatření při práci s dětmi
Kritéria pro přijímání dětí do MŠ, Hlinsko, Budovatelů 1229 pro daný školní rok

Vize MŠ

Rozvíjením smyslu pro vše krásné a prohlubováním vztahu k přírodě všestranně rozvíjet každé jednotlivé dítě s přihlédnutím k možnostem, schopnostem a zájmům a v návaznosti na výchovu dětí v rodině. Nejmenší děti postupnou adaptací zvykat na MŠ. Rozvíjet fyzickou a sociální samostatnost, aby děti získaly základy klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání, zvýšenou pozornost věnovat hudebním, hudebně-pohybovým a pohybovým činnostem.

Hlavní cíl – aby učení dávalo smysl a přinášelo radost. Vzdělávání postavené na demokratických hodnotách, které děti zažijí samy na sobě vedením k samostatnosti, schopnosti rozhodovat se a být za svou volbu odpovědný.

Identifikační údaje

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Horáková, DiS.

Zřizovatel: Město Hlinsko, typ: příspěvková organizace – samostatný právní subjekt

Kontakt: vtipil@hlinsko.cz, tel.: 469315371

Název MŠ: Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229

IČO: 709 71 251

Kontakt: e-mail ms.budovatelu@tiscali.cz

web www.msbudovatelu.cz

Zástupce ŘŠ: Miroslava Tomášková, DiS.

Počet dětí: 152

Počet tříd: 6

Počet zaměstnanců: 28 + 1 DPP - zahrada

Název ŠVP PV: „Čas otázek a odpovědí“

Tento ŠVP PV vytvořil celý kolektiv pedagogů naší MŠ, zpracovala jej řed. MŠ

Platnost: od 1.9.2024

Doba platnosti: průběžná aktualizace

Kontrola pedagogické práce a hospitační činnost: Miroslava Tomášková, DiS. ve spolupráci s ředitelkou MŠ

Péče o internetové stránky a fotodokumentaci: Mgr. Lenka Horáková, DiS.

Uvádějící učitelky: Miroslava Tomášková, DiS.,

Šablony pro MŠ: ředitelka

Sportovní hry: Radka Vašáková, DiS.

Logopedický asistent pro MŠ: Vlasta Mišková

Příprava docházkových listů: Radka Vašáková, DiS.

Kontrola kabinetů a pomůcek: učitelky v příslušejících třídách

Kontrola venkovního vybavení hřiště – učitelky v jednotlivých odděleních - jakékoli nebezpečné věci, či poškození venkovních hracích prvků neprodleně hlásit ředitelce.

Charakteristika školy

Mateřská škola byla postavena jako účelové předškolní zařízení, první část byla dokončena v roce 1968, druhá v r. 1977. Projekty vycházely ze skutečných potřeb předškolního zařízení. K dispozici je 6 tříd. Každá třída je uzavřenou jednotkou (herna, umývárna, WC, úložné prostory pro lehátka a pomůcky). Vybavení hračkami, didaktickými pomůckami i obrazovým materiálem pro vzdělávání je dostatečné a průběžně se doplňuje.

Komplex budov naší MŠ je vhodně umístěn na okraji sídliště stranou od hlavní komunikace, uprostřed zahrady parkového typu s řadou vzrostlých stromů. MŠ byla kompletně zateplena a nově zrekonstruována v roce 2015. Škola má novou, barevnou – pro děti lákavou – fasádu. V roce 2016 (červenec + srpen) byla provedena i rekonstrukce chodníků v prostorách zahrady. V době prázdnin 2017 proběhla kompletní rekonstrukce vody a všech umyváren na staré budově, rekonstrukce přípravných kuchyněk pro vydávání jídla a také komplexní rekonstrukce kuchyně, kde se vaří. Na zahradě je sestava průlezek se skluzavkou, domeček pro děti a houpačky, pro nejmenší děti v roce 2017 přidána skluzavka s průlezkou a vláček. Je zde 6 pískovišť, zahradní domek a garáž na hračky. Pro hry dětí jsou využívány 3 balkony a 2 dětská hřiště, jakož i velká magnetická tabule, nad níž je basketbalový koš. **V roce 2023 MŠ získala dotaci na hrací prvky z fondu SZIF na zahradu za 232 799,- Kč.** Zahradní prvky odpovídají bezpečnostním normám. Vybavení zahrady v r. 2024 bylo obohaceno o zahradní domečky a kuchyňky.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, kde se podává jídlo z vlastní kuchyně. Pro vydávání stravy slouží přípravné kuchyňky. Škola má velké moderní zahradní hřiště a rekonstruované výtahy pro vydávání obědů.

V MŠ je i prádelna, kde se pere prádlo pro děti z naší MŠ i pro jiné MŠ a další odběratele. Prádelna však je odměňována z ostatních zdrojů. Prádelna byla v roce 2017 rovněž zrekonstruována.

Děti jsou rozděleny více méně dle věku, netříleté děti jsou spojeny v jedné třídě, dle možností se snažíme vyhovět rodičům. Je otevřeno 6 oddělení, 4 třídy na staré budově a 2 třídy na přístavbě, kde jsou zejména děti plnící povinnou předškolní docházku a děti s odkladem. Děti i učitelky se setkávají na zahradě i ve třídách, znají se, proto ani při přechodu do jiné třídy nebývají problémy.

Ve školním roce 24/25 zde bude umístěno 5 dětí se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami), proto budeme mít 5 asistentek pedagoga. Plníme šablony OP JAK, tedy od 1.9. 2023 zde pracuje i asistentka školní. Provozní doba v jednotlivých třídách a pracovní doba učitelek je stanovena s ohledem na konkrétní věkovou skupinu samostatným dokumentem - organizací dne. Jsme školou rodinného typu, děti z jednotlivých tříd se setkávají při návštěvách jiných tříd, na zahradě, akcích školy, při spojování, děti tak dobře poznají i učitelky a kamarády z jiných tříd.

Ředitelna je umístěna v přízemí na staré budově. Vedoucí školní jídelny pracuje v kanceláři v blízkosti kuchyně.

Škola spolupracuje nejen s Městem Hlinskem – řed. MŠ je členkou zastupitelstva města, ale i s místními základními školami, DDM, ZUŠ, OSPOD, PPP i SPC Skuteč. Rovněž spolupracujeme s azylovým domem Hamry - zařízením pro matky v tísní.

Závěr: Navázat užší spolupráci s místními ZŠ, aby docházelo k setkávání mezi žáky a dětmi z MŠ – např. sportovní den, předčítání z dětské literatury, apod.). Uspořádat den pro děti z MŠ s účastí rodičů. Rozšířit posilování vztahu rodič a dítě jejich společnou ranní aktivitou.

Podmínky vzdělávání:

1) Věcné podmínky:

V MŠ je k dispozici celkem 6 tříd. Každá třída je uzavřenou jednotkou (herna, umyvárna, WC, úložné prostory pro lehátka a pomůcky).

Ke každé třídě patří šatna, která slouží k převlékání dětí. Všechny šatny jsou zrekonstruovány. Na přístavbě šatny navazují na třídu, na staré budově jsou umístěny odděleně při vstupu do MŠ.

Každá třída je poměrně dobře vybavena pro vzdělávání ve všech oblastech – v každé třídě jsou lavičky, žebřiny, švédské bedny, prolézací tunely, žebříky, žíněnky, míče a další pomůcky pro pohybové aktivity, klavír, rytmické nástroje pro hudební činnosti, audiovizuální technika, interaktivní tabule pro předškoláky na přistavbě, nové dětské kuchyňky, kočárky, různorodé hračky a konstruktivní stavebnice, společenské hry, didaktické hry a pomůcky na výtvarné a pracovní činnosti. V každé třídě je dětská sedací souprava sloužící nejen k odpočinku dětí. Vybavení tříd stoly, židličkami a dětským nábytkem se průběžně obnovuje dle potřeby. Ve všech 6 ti třídách byla provedena rekonstrukce skříněk, výměna vadných částí (čelních dvířek a vrchních desek, pantů a úchytek), ve všech třídách byla uskutečněna výměna lehátek a ložního prádla. Rovněž do všech tříd byly pořízeny nové vozíky na lehátka. Pro zaměstnance školní jídelny byly pořízeny nové skříně a nové vybavení nerezových pultů a stolů pro kuchyň. Na zahradě je sestava průlezek se skluzavkou, domeček pro děti a houpačky, pro nejmenší děti, v roce 2017 přidána skluzavka s průlezkou a vláček. Je zde 6 pískovišť (3 kompletně zrekonstruovaná), zahradní domek a garáž na hračky. Pro hry dětí jsou využívány 3 balkony a 2 dětská hřiště, jakož i velká tabule, nad níž je basketbalový koš. Vybavení třídy hračkami, stavebnicemi, pomůckami je dostatečné a je pravidelně doplňováno dle přání a požadavků dětí a učitelek (zahájení školního roku, vánoční nadílka) a také s ohledem na finanční možnosti. Pro 2 předškolní třídy se pořídily i pomůcky z programu Digitalizace, (včelky Bee Bot, nový program Naučná stezka, mikroskopy, 3D pera apod.), které využívají ve všech třídách dle potřeby. Pořídili jsme nový notebook, neboť 2 jsme již museli kvůli neopravitelnosti vyřadit.

Ve všech třídách MŠ se rozkládají lehátka, proto se musí hračky a náčiní uklízet. Výtvoř z konstruktivních her se vystavují na místa k tomu určených – řídí si učitelky na jednotlivých třídách. Výzdoba třídy, šatny a chodeb se doplňuje pracemi dětí, které v průběhu roku mohou vidět i rodiče, a tím sledovat pokrok individuálních dovedností dětí. Prezentace je i na webových stránkách MŠ a na sociální síti Facebook. V každé šatně je informační nástěnka pro rodiče. Aktuální informace sdělují učitelky osobním pohovorem, ale i hromadně informačními cedulemi na dveřích tříd. Dle zájmu rodičů jsou na třídách vytvořeny hromadné chaty pro jednotlivé třídy (messenger, WhatsApp), sloužící pro potřebu dané třídy. Bezpečnost dětí je jednou z našich priorit a je jí na MŠ věnována velká pozornost.

V přílehlých kabinetech jsou uloženy nejrůznější pomůcky a obrazový materiál, určený k didaktické činnosti a další pomůcky, které z prostorových důvodů nelze mít ve třídách. Ve třídě umožňujeme dětem přístup k tělocvičnému nářadí i v průběhu spontánních her dle prostorových možností s ohledem na bezpečnost dětí. Snažíme se hračky a pomůcky umístit tak, aby alespoň jejich podstatná část byla dobře vidět a děti si je mohly samostatně brát. Proto byly pořízeny do každé třídy úložné boxy a otevřené skřínky. Všechny prostory ve třídách jsou funkční, nábytek i vybavení jsou udržovány v dobrém stavu a čistotě. MŠ disponuje 2 interaktivními tabulemi a keramickou pecí, laminátorem, ČB kopírovacími stroji A4 a barevnou kopírkou a tiskárnou do velikosti A3. Školní jídelna používá konvektomat.

Závěr: Ve třídách postupně zavádět program Začít spolu. Postupně vytvářet ve třídách podnětné prostředí členěné do center aktivit (CA) dle programu Začít spolu. Třídy tak budou členitější a budou nabízet množství aktivit formou CA. Podporovat větší samostatnost a spolupráci dětí – aktivitu přebírá dítě, učitel dává nabídku a je průvodce. Pořídít výhledově moderní diagnostický nástroj, např. iSophi s přehlednými výstupy. Zlepšit materiální podmínky co se týká dostupnosti pro děti je naším průběžným cílem - vybavit třídy reálnými pomůckami – kuchyňské náčiní, dílenské nářadí. Pokračovat ve vybavení dle finančních možností. Na zahradě je prioritou nový povrch malého hřiště a dále rekonstrukce 3 pískovišť. Zřídit za zahradě záhony, o které by se děti staraly, pěstovaly, sklízely, a tím se vzdělávaly. Na zahradu vysadit nenáročné ovocné keře – např. rybíz.

2) Personální a pedagogické zajištění:

Personální zajištění školy je velmi dobré. Vzdělávání zabezpečuje **13 pedagogických pracovních, v čele s ředitelkou MŠ, 5 asistentek pedagoga** (4 asistentky pedagoga na úvazek 30 hodin v týdnu, 1 asistentka na celý úvazek) a **školní asistentka** placená z EU od 1.9.2023. Všechny učitelky jsou kvalifikované. Vzdělávání probíhá ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit a ve vzájemné spolupráci pedagogických i nepedagogických pracovních. Překrývání přímé pedagogické práce je zajištěno v každé třídě minimálně v rozsahu 2,5 hodiny, ve třídách, kde jsou umístěny děti tří a netříleté se snažíme, aby učitelky byly spolu více a mohly se tak každá věnovat menší skupině dětí. Ve třídě Kašpárek pracuje asistentka školní, u starších dětí se zaměřujeme na samostatnost a přípravu na školu a další život.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další profesní růst pedagogických pracovních, vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Zaměstnanci jednají a chovají se profesionálním způsobem, (v souladu s RVP PV, se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, MŠ nenabízí, zařazujeme však logochvilky zaměřené na dechová a artikulační cvičení plněním cílů k rozvoji řeči dětí dle RVP PV. Na základě diagnostiky dětí s vadnou výslovností doporučujeme rodičům návštěvu klinického logopeda.

Všechny učitelky se průběžně vzdělávají buď samostudiem, nebo se mohou dle výběru účastnit DVPP pro učitelky MŠ. Nejvíce využívaly webináře a nabídku vzdělávacích akcí, které pořádala MAS Hlinecko, a v této spolupráci chceme pokračovat i nadále.

Nepedagogičtí pracovníci v MŠ - 4 pracovnice školní jídelny, z toho 2 pracovnice na úv. 0,75, 3 uklízečky, školník na úv. 0,25 a 1 pracovnice v prádelně. Dobrou spolupráci mezi pedagogy i nepedagogy je třeba stále rozvíjet a zapojit mladé a nové do kolektivu.

Dle požadavku Města Hlinska byl přijat člověk na DPP, který má na starosti údržbu zahrady a práce dle potřeby do 300 hodin za rok.

Závěr: Pokračovat ve vzdělávání pedagogických pracovních formou DVPP. Zaměřit se na rozvoj pedagogů v programu Začít spolu a získat kvalifikované pedagogy vzdělávacího programu Začít spolu. Postupně na každé třídě mít uč. s kurzem logopedického asistenta. Spolupracovat s MAS Hlinecko. Nové paní učitelky posílat na školení pro začínající učitelky. Proškolení zaměstnance v práci s digitální technikou. Realizovat vzájemné návštěvy (hospitace) mezi kolegy i napříč školami. Individuálními rozhovory se zaměstnanci zjišťovat spokojenost zaměstnanců a jejich potřeby v MŠ.

3) Životospráva

Vytváříme prostředí zdravé a hygienicky čisté. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie. Děti mají zajištěn dostatek tekutin, a mezi jednotlivými pokrmy jsou vhodné intervaly. Pitný režim mají děti umožněn průběžně během dne, mohou si samy nalévat čaj nebo vodu s citronem. Děti jsou při jídle vedeny k maximální samostatnosti. Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla.

Je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který však dovoluje přizpůsobit se aktuálním potřebám. Rodiče mohou své děti přivádět podle svých možností v rámci provozní doby po dohodě s učitelkami.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Pravidelným dostatečně dlouhým pobytem venku (zahradka a okolí školy), zdravotními cviky, předplavečným výcvikem a dle možností zajišťováním individuálních potřeb aktivity a odpočinku pečujeme o dětské zdraví. Děti mají dostatek volného pohybu nejen venku, na zahradě, ale i v interiéru školy.

Po obědě všichni dodržujeme každodenní klidový režim, který trvá minimálně 0,5 hodiny. Děti se k odpočinku převlékají do pyžamak z domu. K odpočinku je využívána relaxační hudba a pravidelný každodenní poslech čtených pohádek.

Závěr: Neustále dbát na pitný režim, zejména v teplém počasí, a to i na školní zahradě. Dodržovat zásady zdravého životního stylu.

4) Psychosociální podmínky

Naší snahou je spokojené dítě, spokojení rodiče. V práci pedagogů uplatňujeme respekt k potřebám dětí – nenásilně a citlivě jednat, navozovat situace pohody, klidu, relaxace. Všechny děti mají rovnocenné postavení, avšak jsou omezovány pravidly soužití a také s ohledem na bezpečnost vlastní i ostatních kamarádů. Adaptačnímu období je věnován dostatek času, aby děti zažívaly pocit bezpečí a jistoty.

V jednotlivých odděleních si děti pod dohledem pedagogů společně vytvářejí pravidla, která budou dodržovat. Zaměříme se na to, aby děti nebyly zatěžovány či neurotizovány spěchem. Pedagogové se snaží rovněž odstranit zbytečné organizování, počítají se zapojením dětí a oceňují konkrétní projevy a výkony jednotlivých dětí. Přejeme si, aby ve vztazích mezi pedagogy a dětmi i rodiči a pedagogy, panovala důvěra, ohleduplnost a tolerance. Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, dávají možnost dokončovat činnost v individuálním tempu, odstraňují napětí a nejistotu, vedou děti k sebehodnocení.

Uplatňujeme podporující pedagogický styl s nabídkou, která počítá s aktivní spoluúčastí dítěte a samostatným rozhodováním dítěte.

Naším cílem je, aby z dětí vyrůstali jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní, a také zodpovědní, schopní se nadále rozvíjet a také čelit problémům, které život přináší.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné není zvýhodňováno, nebo znevýhodňováno. Mají stejná práva, možnosti, ale i povinnosti. Věnujeme se neformálním vztahům dětí v třídě (prevence šikany a jiných rizikových chování ve třídě) je naším dlouhodobým záměrem. Příznivé klima posilujeme různými rituály a týmovým životem dětského kolektivu (přivítání, společné popřání hezkého dne, oslavy svátků a narozenin, komunitní kruh, školní oslavy, sportovní dny, výlety, účast na kulturních akcích města, výstavy, návštěva knihovny, kulturních a společenských akcí).

Těší nás, že rodiče, kteří měli děti v naší MŠ, se k nám vrací a na návštěvu přicházejí i děti, které jsou již v ZŠ.

Závěr: Respektovat potřeby dětí, dětem dávat jasné a srozumitelné pokyny, vyhýbat se negativním slovním komentářům a vést děti podporujícím způsobem. Pedagog je dětem partnerem, oporou, rádcem a průvodcem. U dětí podporujeme radost z prožitku, učíme je pracovat samostatně, ale i spolupracovat. Ovlivňovat děti prosociálním směrem, eliminovat soutěživost.

5) Organizace chodu

Provozní doba školy je od 6.30 do 16.30 hod. Počet dětí v jednotlivých třídách je na výjimku až 28 dětí na třídu. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování dětí je maximálně omezeno.

Provoz MŠ o prázdninách je organizován po projednání se zřizovatelem. Při nástupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Pravidelný denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální nebo změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené, zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Děti mají možnost si činnost volit samy, tím jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Zvolenou činnost si v rámci svých schopností dokončí a následně po sobě uklidí.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit, nebo v ní později pokračovat, jsou podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, zapojují se do organizace činností.

Plánování činností vychází a je v souladu s ŠVP PV, potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pomůcky jsou připravovány včas.

Od 1.9.2017 je zavedeno povinné předškolní vzdělávání.

a) Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany. Je stanoveno na dobu **od 8,00 do 12,00 hodin**.

b) Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

c) **Zákonný zástupce dítěte je povinen** přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání (§ 34 odst. 2) v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu (dále jen „**spádová mateřská škola**“), pokud zákonný zástupce nezvolí pro dítě jinou mateřskou školu nebo jiný způsob povinného předškolního vzdělávání podle odstavce 6. Je-li dítě přijato do jiné než spádové mateřské školy, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost bez zbytečného odkladu řediteli spádové mateřské školy. **§ 34a v odstavci 1 a 2 explicitně stanoví skupinu dětí (a to jak občanů ČR, tak cizinců pobývajících oprávněně na území).**

Pokud by se rodič, nebo pověřená osoba s dítětem nedostavil k ověření, ředitel MŠ ve správním řízení ukončí individuální vzdělávání a hned další den je dítě povinno se do MŠ k povinnému předškol. vzdělávání dostavit. Při porušení tohoto zákona je třeba kontaktovat OSPOD a je možné udělení pokuty ve výši 5 000,- Kč

d) **Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka**

V případě přijetí dětí cizinců, na které se vztahuje povinné předškolní vzdělávání, mateřská škola poskytuje jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně pro skupiny od 4 dětí podle §1e

vyhlášky 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V případě menšího počtu dětí cizinců než 4, se podle RVP PV jazyková podpora poskytuje průběžně v rámci dne. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využít při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do MŠ.

Při organizaci dne dodržujeme tyto zásady:

- denní režim přizpůsobit fyzickým potřebám dětí, poskytovat dostatek příležitostí k pohybovým činnostem,
- nabízet rozmanité pohybové činnosti a hry, vhodně organizovat pohybové aktivity z hlediska bezpečnosti,
- uplatňovat vhodné cviky a oblečení při činnostech,
- dostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí,
- přiměřené nároky, pochvala a kladné hodnocení,
- klidný přístup k dítěti – umožnit mu dokončit činnost v tempu pro něho přijatelném, vhodná motivace, dostatek ohleduplnosti a tolerance,
- jednoznačně formulovaná pravidla,
- podpora dětských přátelství,
- podpora spontánní komunikace mezi dětmi, dětmi a dospělými,
- dostatek příležitostí a motivace k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným),
- správný jazykový vzor všech zaměstnanců školy,
- respektovat dětský ostych, nenutit dítě necitlivým způsobem ke komunikaci,
- audiovizuální techniku a programy vybírat přiměřeně, s uvážením,
- dostatek pozornosti věnovat rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní,
- volný přístup ke knihám, široká nabídka literatury,

Závěr: Doplnovat průběžně třídy a kabinety o nové pomůcky a knihy.

6) Řízení mateřské školy

Organizační řád, školní řád, směrnice a pravidla firemní kultury vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy.

Všichni zaměstnanci mají vymezené povinnosti a pravomoci popisem práce, vztahy mezi dětmi, zákonnými zástupci a spolupracovníky jsou zakotveny ve Školním řádu. Rozpis pracovní doby je dán Organizací dne. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje jejich vzájemnou spolupráci, motivuje zaměstnance pozitivně, její snahou je funkční tým. Ředitelka ve spolupráci s učitelkami vypracovává ŠVP PV. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ a jsou smysluplné. Z výsledků vyvozujeme závěry pro další práci. Učitelky pravidelně hodnotí svoji práci a využívají zpětnou vazbu.

Ředitelka MŠ řídí činnost zástupkyně, vedoucí ŠJ a provozních pracovníků.

Zástupkyně ve spolupráci s ředitelkou provádí hospitační činnost a vede učitelky metodicky. Vyhodnocují práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy, vytváří poradenskou, podporující činnost a tím motivuje ke kvalitě vykonané práce a spokojenosti. V době nepřítomnosti ředitelky ji zastupuje.

Ředitel zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán a projednává s ním všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření.

7) Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči se snažíme o vstřícnost, porozumění, respekt a ochotu spolupracovat. Velký důraz klademe na úzkou spolupráci v adaptačním období. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ. Jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu MŠ, při řešení problémů, apod. Učitelé se dle potřeby domlouvají se na společném postupu při výchově a vzdělání dítěte. Rodiče zveme na nejrůznější akce školy (vystoupení pro rodiče, zahradní slavnosti, přednášky). Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

MŠ plní i funkci poradní, konzultace s učitelkami i ředitelkou školy si rodiče mohou kdykoli vyžádat.

Snažíme se o dostatek informací pro rodiče o probíhajícím předškolním vzdělávání v různých formách (nástěnky, webové stránky, FB školy, emaily, ...). V kalendáři našich akcí jsou jak třídní akce, tak akce celoškolské. Spolupodílíme se na Vítání občánků.

Pro každodenní ulehčení vstupu dětí a rodičů do MŠ je v každé třídě připravený Ranní úkol. Tímto se snažíme zároveň získávat rodiče ke spolupráci, vést je k tomu, aby si ranní program rozvrhli tak, aby své děti do MŠ nepřiváděli ve stresu a spěchu. Úkol je tematicky zaměřený na právě probírané téma. Rodiče tak mají možnost zjistit právě probírané téma, znalosti dítěte k tématu a mají možnost se zapojit do aktuální vzdělávací nabídky.

Dosavadní spolupráce s rodiči byla vždy na velmi dobré úrovni.

Závěr: Pokračovat v dobré spolupráci s rodiči, více je zapojovat do života školy.

Metody a formy vzdělávání

Metody vybíráme tak, aby děti aktivizovaly, podporovaly jejich zájem o činnost a přinášely jim uspokojení a radost. (**nápodoba, spontánní sociální učení, motivace, učení hrou a činnostmi dětí, využívání pokusů, uplatňujeme integrovaný přístup, vyprávění, pozorování, rozhovory s dětmi apod.**)

Využíváme **prožitkové a situační učení**, založené na vytváření a využívání situací, kooperativní učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích. Specifickou formou je didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle **formou záměrného i spontánního učení**. Toto učení předpokládá aktivní účast dítěte, založenou na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení a probíhá **individuálně, skupinově nebo kolektivně**. Vzdělávání probíhá formou plánovaných tematických celků, které na sebe navazují (**forma integrovaných bloků**), jsou tvořeny tak, aby zasahovaly všechny vzdělávací oblasti. Obsah bloků odpovídá vzdělávacímu obsahu stanovenému ve vzdělávací nabídce.

Podporujeme zájem dětí o oblasti, ve kterých jsou šikovné a snažíme se je ještě zlepšovat (účasť ve finále sportovních her v Pardubicích, pěvecká a hudebně – pohybová vystoupení na veřejnosti, výtvarné soutěže, dle zájmu rodičů i seznamování se s anglickým jazykem, práce s keramickou hlinou apod.). Zejména v oblasti hudební a hudebně pohybové dosahují děti dobrých výsledků a mnoho z nich později chodí do ZUŠ Hlinsko, nebo tančí v tanečních studiích Ridendo, Sluníčko, Aerobic Hlinsko, nebo v lidovém souboru Vysočánek.

Věnujeme pozornost získávání poznatků o problémových dětech a prohlubujeme individuální péči o ně. Citlivým pedagogickým přístupem posilujeme citové vazby mezi učitelkou a dítětem a vytváříme pro děti klidnou a radostnou atmosféru, využíváme komunitní kruh, kdy se společně přivítáme a sdělujeme si zážitky.

Prostřednictvím správného mluvního vzoru a cvičení mluvidel rozvíjíme dětské vyjadřování, věnujeme zvýšenou pozornost dětem se špatnou výslovností. Využíváme komunikativní kruh, zařazujeme artikulační cvičení na zlepšení hybnosti jazyka, i řečová cvičení dle metodiky procvičování různých hlásek. Dětem se špatnou výslovností rovněž doporučujeme péči logopeda, který však do naší MŠ nedochází.

Pomocí pohádek, knih a divadelních představení, prostřednictvím vyprávění a hodnocení, rozvíjíme citovou a mravní oblast dětí, vedeme je k aktivnímu mimickému, slovnímu i výtvarnému vyjádření vlastních pocitů, k hodnocení jednání postav, kamarádů i k sebehodnocení.

Účastí dětí na vystoupeních pro rodiče a veřejnost posilujeme sebevědomí dětí, a tím dobré jméno školy. Pro zvýšení zájmu o výtvarné činnosti využíváme různé techniky, materiály, podporujeme tvořivost a fantazii. MŠ 4x pořádala Výstavu výtvarných prací dětí z naší MŠ, kde mají všechny děti svůj obrázek a na niž jsme 3x obdrželi grant Pardubického kraje, splnili jsme tzv. Šablony I a II dle rozpisu, vše bylo zasláno na MŠMT a řádně vyúčtováno, plnili jsme Šablony III, z EU byla placena školní asistentka, projektové dny ve škole i vzdělávání pedagogů. Nyní plníme OP JAK Šablony I.

Podporujeme radost dětí z pohybu, vedeme je k dodržování pravidel. Využíváme všech forem pěveckých činností, posilujeme smysl pro hudbu a rytmus a využíváme HV i pro zlepšení komunikace s dětmi ostýchavými. Podporujeme v dětech radost z úspěchu vlastního i ostatních dětí, učíme je podřídit se požadavkům na celou skupinu v souvislosti s požadavky na bezpečnost a vstup do školy.

Závěr: Pokračovat v systematickém rozvoji řeči, omezovat organizovanost, dávat dětem možnost vybrat si činnost.

8) Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Na základě znalostí a rozvojových možností každého dítěte poskytujeme včasnou pedagogickou péči, a tím zlepšujeme jejich životní i vzdělávací šance. Vytváříme podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálně vzdělávacími potřebami. Navazujeme úzkou spolupráci s rodiči dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme potřebné informace. Spolupracujeme s dalšími odborníky a využíváme služeb školských poradenských zařízení.

Pedagogičtí pracovníci si jsou vědomi, že děti, které mají přiznaná speciální podpůrná opatření, se liší ve svých možnostech a individuálních vzdělávacích potřebách. Proto maximálně využíváme vzdělávací potenciál těchto dětí s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti. V minulých letech nás navštívily pracovnice SPC Svítání Pardubice, SPC Jihlava i Skuteč. Vždy byla oceněna práce učitelek i asistentek pedagoga a u dětí shledán pokrok.

Vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro **vzdělávání dětí nadaných**. Za nadané dítě se pro účely této vyhlášky považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech

rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu 1. – 4.ho stupně podpory provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. V naší MŠ dosud takové dítě nemáme. Vzdělávání dětí probíhá způsobem, při kterém je stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se nadále tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále se rozvíjet.

9) Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Mateřská škola přijímá i děti netříleté, zatím však vždy po podrobné konzultaci s rodiči a za podmínky, že dítě zvládne kolektiv dětí. Je zde dostatek bezpečných pomůcek a skříňky pro ukládání hraček jsou uspořádány s ohledem na bezpečnost. Děti mají v kapsáři náhradní oblečení. Provoz v třídách s netříletými dětmi je upraven tak, aby byly učitelky více spolu (od 8 nebo od 9 ti hodin) a pomáhá zde i asistentka, či uklízečka, zejména při jídle a oblékání.

Učitelky uplatňují laskavě důsledný přístup, který dítě přijímá a postupně se adaptuje.

10) Organizace vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělání, napomáhá vyrovnávat nerovnosti vývoje před vstupem do ZŠ.

Školní rok začíná 1.9. a končí 31.8. Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 ti let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku, do zahájení povinné školní docházky je předškolní vzdělávání povinné.

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. do 16. května, termín a místo zápisu stanoví Město Hlinsko po dohodě s ředitelkou školy a zveřejní jej způsobem v místě obvyklým.

Pravidla pro přijímání dětí jsou stanovena ve Školním řádu, dítě je přijímáno podle stanovených kritérií.

Přednostně se přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku, pokud mají místo trvalého pobytu ve školském obvodu. Školské obvody stanoví Město Hlinsko.

Provoz mateřské školy je stanoven od 6,30 do 16,30 hodin, děti jsou rozděleny do 6-ti tříd zpravidla podle věku.

Obvyklý denní program zahrnuje:

Spontánní hry - uplatňované především při příchodu do MŠ a v odpoledních hodinách - je zde prostor na individuální práci s dětmi ve třídě

Centra aktivity, kde si děti mohou vybrat z připravené nabídky, která se vztahuje k tematickému celku.

Řízené činnosti a aktivity - zaměřené na získávání poznatků z okolního světa, rozvoj řeči, hudební, výtvarné, pracovní a další tvořivé činnosti, matematickou i čtenářskou pregramotnost, pohybové aktivity apod. - probíhají v průběhu dopoledne ve třídě či na zahradě, nebo v okolní přírodě.

Pobyt venku: poznávací vycházky, hry na školní zahradě, nebo na hřištích v okolí MŠ, (s tím souvisí i zlepšování pohybových dovedností, zdolávání překážek, pohyb v přírodním terénu i motivované stavby z písku.)

Odpočinek – spánek dle potřeb dětí

Pracovní, výtvarné činnosti, hudební i jazykové chvílky probíhají také **odpoledne** dle zájmu dětí a s přihlédnutím ke stanoveným cílům a tématům. Dítě si může činnost vybrat dle předložené nabídky. Během dne kdykoli si mohou děti načepovat čaj, nebo vodu, doba jídla je stanovena pro jednotlivé třídy ve vnitřním řádu ŠJ.

Ředitelka řídí práci provozních zaměstnanců, vedoucí školní jídelny a ve spolupráci se zástupkyní pedagogické pracovnice.

Učitelky plní cíle z ŠVP PV, zpracovávají TVP PV a každý den zapisují do třídní knihy. Sledují pokrok u dětí a zaznamenávají jej do hodnotících listů dle metodiky, v každé třídě při činnostech spolupracují a předávají si informace i od rodičů.

Cíle plníme od ranních hodin, součástí vzdělávání jsou projekty a akce, které cílené vzdělávání doplňují (projektové dny ve škole i mimo školu, školní výlety, slavnosti v MŠ – Mikuláš, Vánoce, oslava Velikonoc, MDD, Zahradní slavnosti apod.

Vzdělávání probíhá ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit a ve vzájemné spolupráci pedagogických i nepedagogických pracovníků.

O zlepšení vzdělávání diskutujeme na pedagogických radách a provozních poradách.

Aktivity realizované v MŠ

- divadelní představení a kulturní akce,
- vycházky do přírody s opékáním, hledání pokladu,
- slavnosti: Mikulášská nadílka, vánoční posezení pro rodiče s ukázkami výchovné práce, příprava na velikonoční svátky, Den matek, oslava MDD, Zahradní slavnosti
- vystoupení dětí pro rodiče a veřejnost – „Vítání občánků“, „Vystupování pro seniory“ apod.,
- školní výlety
- předplavecká výchova (bazén v Hlinsku), účast ve Sportovních hrách Pardubického kraje
- bruslení a lyžování pro zájemce
- poznávací vycházky (návštěva knihovny, požární stanice, pošty, nádraží, radnice apod.)
- návštěva výstav
- pořádání Výstavy dětských výtvarných prací – bazén Hlinsko, Domov seniorů, MFC Hlinsko
- sezónní sportovní akce – sáňkování, závody na kole
- účast ve výtvarných soutěžích
- účast na „Rozloučení s masopustem“
- práce s tablety
- popřípadě další aktivity dle dohody s ředitelstvím školy dle návrhu pedagogů, rodičů

Způsob zpracování jednotlivých integrovaných bloků na úrovni třídy:

Východiskem je školní blok charakterizovaný obecně z hlediska kompetencí, cílů, nabídky, konkretizovaných výstupů a rizik. Učitel ve třídě konkretizuje cíle, nabídku a očekávané výstupy a rozvádí je tak, aby odpovídaly věku a skladbě dětí. Bloky jsou zpracovány v bodech. Každý pedagog má vlastní zásobník činností, her, písniček, básniček apod. Blok je zpracován natolik, aby učitel měl možnost jej průběžně dotvářet. Vychází ze změn v přírodě a blízkém okolí a využívá oslav a tradic v našem kraji. Učitel také využívá přirozených okolností a situací, které reálný život přináší. Trvání bloku se se přizpůsobuje

věku a zájmu dětí a doplňuje různými projekty, může tak zařadit i nabídku úplně jinou, která děti v daném okamžiku osloví. Proto může pedagog bloky připravit na celý rok dopředu.

Způsob zařazování dětí do tříd:

Děti jsou zařazovány do tříd víceméně dle věku, s ohledem na přání rodičů, nelze však do jedné třídy zařadit zařazovat děti netříleté spolu s dětmi šestiletými (budoucími školáky). Rodiče jsou na tuto skutečnost upozorněni již u zápisu.

Charakteristika tříd:

1. tř. Kašpárek - V Kašpárkovi hledáme vzor pro naše chování, poznáváme nové věci, vytváříme kamarádské vztahy. Učíme se odloučit se od rodičů, sebeobsluze, komunikovat, počítat, zpívat, tancovat, cvičit, relaxovat, malovat, tvořit a spoustu dalších činností. Společně oslavujeme svátky, učíme se hodnotit své chování a dodržovat dohodnutá pravidla. Prožíváme společně spoustu krásných chvil.

2. tř. Kočička a pejsek - Do této třídy chodí nejmladší děti (2-3,5). Jejich nerozlučnými kamarády jsou pejsek a kočička, kteří je provází každodenním vzděláváním, probouzí v nich zájem o učení a improvizovanými výstupy a scénkami vedou děti k vnímání světa v jeho pestrosti a proměnách v průběhu střídajících se ročních období. Chceme v dětech probudit chuť k přemýšlení, poznávání a tvořivosti. Vést je k citlivosti a všímavosti k citům druhých. Učit se žít v kolektivu vrstevníků a seznamovat se s okolním světem a životem v něm. Pečujeme o zdravý fyzický, psychický i sociální vývoj dětí s ohledem na vývojové zvláštnosti a individuální potřeby. Naším cílem je šťastné a spokojené dítě.

Dohodnutá pravidla: šnečkové - pozor děti na úraz

hračkové - když si hračky roztáhám, na místo je vždycky dám

srdíčkové - ve třídě se máme rádi a jsme velcí kamarádi

pusinkové - pusinka by se zlobila, kdyby škaredě mluvila

narozeninové - každé srdíčko potěší kamarádovo přáníčko

měsíčkové - v postýlce ležíme, společně se ztišíme

kapičkové - vodou neplýváme

3. tř. Sluníčko – Sluníčková třída je smíšená, navštěvují ji kamarádi od tří do pěti let věku. V této třídě jsou děti, které již MŠ navštěvovaly. Naším cílem je vytvořit pro děti takové prostředí, které bude podnětné jak pro malé, tak pro starší kamarády, které bude přispívat k sociálnímu zrání dětí. Starší děti se učí pomáhat mladším, mladší mají možnost se učit od starších. Snažíme se, aby k sobě děti byly ohleduplné, uměly si naslouchat a neprojevovala se agrese vůči slabším. Podporujeme hry tvořivé, rozvoj fantazie, schopností kooperace. Náročnost činností a požadavků na děti je diferenciována dle věku, schopností a potřeb dětí. Vedeme je k zodpovědnosti, k dokončování započaté práce, k soustředění a pečlivosti. Snažíme se o vytváření postojů ke zdravému životnímu stylu a prosociálního klimatu u dětí.

4. třída. Savičky - Třidu Saviček navštěvují děti od 3 do 4,5 let věku. Je zde plno nových dětí, pro něž vytváříme podnětné prostředí a pomocí adaptace přispíváme k sociálnímu zrání dětí. Starší děti se učí pomáhat mladším, mladší mají možnost se učit od starších. Dbáme na dobré vztahy mezi dětmi, jako je ohleduplnost, empatie a prosociálnost. Podporujeme rozvoj fantazie, tvořivosti a kooperace. Náročnost činností a požadavků na děti je diferenciována dle věku, schopností a potřeb dětí, novým dětem poskytujeme čas na adaptaci. Snažíme se o vytváření postojů ke zdravému životnímu stylu.

Dohodnutá pravidla: Při příchodu pozdravím a při odchodu se rozloučím.

Oslovuji kamarády jménem.

Dodržuji hygienické návyky, jsem na sebe i kamarády opatrný.

Umím hračky uklidit i půjčit kamarádovi.

Vím, že co není moje, nemohu si přivlastnit.

Umím požádat i poděkovat, sdělit co se mi nelíbí.

Chovám se k ostatním tak, aby i oni se ke mně chovali hezky.

Vím, že rodičům a paní učitelce mohu důvěřovat.

5. tř. Kamarádi - Třidu navštěvují zpravidla děti ve věku od 5 do 6 let, a jsou zde zařazeny i děti mladší. Zaměřujeme se především na přípravu dětí na vstup do ZŠ, a to po stránce tělesné, rozumové, citové a sociální. Výchovně vzdělávací působení je vedeno hravou formou k získání vědomostí, dovedností, návyků a postojů potřebných k dosažení klíčových kompetencí přiměřených věku, možnostem a schopnostem dětí. Individuálně se věnujeme zejména logopedické prevenci a grafomotorice, využíváme Center aktivity. Naším zájmem je utužovat hezké vztahy mezi dětmi a vytvořit příjemnou atmosféru ve třídě, abychom se všichni cítili dobře. Předškoláky vedeme k přípravě pro vstup do první třídy, k zodpovědnosti, k dokončování započaté práce, k soustředění a pečlivosti. Snažíme se o vytváření postojů ke zdravému životnímu stylu, mladším dětem, které jsou narozeny v září a později dáváme úkoly snazší a dopřáváme více času. Učíme děti vzájemně spolupracovat.

Motto pro předškoláky:

Učení se nebojíme, na školu se připravíme.

Hrajeme si spolu rádi, kluci, holky, kamarádi.

6. tř. Pastelky - Třída Pastelky je určena předškolním dětem ve věku od 5 do 6 let a jsou zde zařazeny i děti s odkladem školní docházky. Všichni naši předškoláci jsou zvědaví a těší se z každého úkolu, který jim je nabídnut. Děti poznávají dosud nepoznané, zároveň rozvíjíme, co již známe a dovedeme. Předškolní děti jsou rozvíjeny ve všech oblastech tak, aby byly co nejlépe připraveny pro vstup do základní školy. Učí se samostatnosti a zodpovědnosti, seznamují se s okolním světem a jeho změnami, zákonitostmi přírody, tradicemi, učí se přírodu chránit i třídit odpad. Kromě plnění cílů z integrovaných bloků je zařazována práce s tablety, projekty a projektové dny ve škole i mimo školu. Pomocí nejrůznějších činností se připravují na ZŠ i na schopnost žít v kolektivu dětí i lidí s dodržováním pravidel jednání a chování.

Dohodnutá pravidla: Každý den se pozdravíme, vzájemně se potěšíme.

O hře se vždy dohodneme, klidně si pak pohrajeme.

Kde jsou hračky dobře víme, hrajem si i uklízíme.

Pomoc snadno získáme, když hezky požádáme.

Když někomu ublížíme, tak to rychle napravíme.

Hezká slova dobře známe, ošklivým se vyhýbáme.

Co je stopka děti znají, celé tělo zastavují.

Zvoneček nám napoví, kdy se ústa zastaví.

S jídlem v puse nemluvíme, co je správné dobře víme.

Kdo má žízeň spěchá hned čaj, či vodu popíjet.

V obou předškolních třídách dáváme možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, svoboda, soucítění se slabými a ohroženými a také poznávání kulturního dědictví, jeho hodnot a tradic.

Vzdělávací obsah a jeho časový plán

Hlavní cíle:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení,
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Charakteristika ŠVP PV

Smyslem našeho vzdělávacího programu je v souladu s vizí naší MŠ a RVP PV rozvíjet každé dítě dle jeho individuálních možností v souladu s tradicemi a přírodou.

Z přírody – Matky Země – vycházejí všechny cesty poznávání a vracejí se zpět. Poznávání probíhá v čase, kdy dítě dozrává, zdokonaluje se, hledá svou individuální cestu.

Naučit děti osobní samostatnosti, klást otázky, hledat odpovědi, objevovat hodnoty a žít ve společenství ostatních dětí a lidí s dodržováním pravidel (i pravidel chování), která jsou důležitá pro další život je dlouhodobým záměrem našeho školního vzdělávacího programu.

Motto : “Co je krásy na světě“

Integrované bloky

Grafické zpracování vize naší MŠ je součástí ŠVP PV a je k dispozici na každé třídě. Tematické bloky stanovené v ŠVP PV jsou 4 a jsou závazné pro všechny třídy MŠ.

Jsou zpracovány na období celého roku a vytyčují hlavní cíle ze všech 5-ti vzdělávacích oblastí, obecně stanovenou nabídku a výstupy platné pro děti odcházející z MŠ. V mladších odděleních jsou ještě stanoveny dílčí cíle, přiměřené věkové skupině dětí. Ve všech odděleních MŠ jsou zpracovávány TVP PV, kde jsou v jednotlivých věkových skupinách v závislosti na šíři učiva ještě stanoveny témata a podtémata. V souladu s cíli ŠVP PV jsou rozpracovány v třídních programech konkrétní cíle a nabídka odpovídající konkrétní skupině (třídě) a situaci a vztahující se k integrovaným blokům ŠVP PV. Třídní vzdělávací programy jsou zpracovávány na měsíc, mohou však být zpracovány i na celý školní rok, konkrétní nabídka a hodnocení (autoevaluace) budou postupně rozpracovány v týdenních plánech, které jsou součástí TVP PV.

ŠVP a TVP jsou dokumenty, které umožňují i projektové vzdělávání a zařazování činností dle aktuální situace.

Cíle z jednotlivých vzdělávacích oblastí budou pro větší přehlednost značeny barevnými puntíky:

Dítě a jeho tělo – červeně
Dítě a jeho psychika – modře
Dítě a ten druhý – žlutě
Dítě a společnost – hnědě
Dítě a svět – zeleně

1. tematický blok: Čas seznamování a dozrávání

Smyslem (ped. záměrem) tohoto bloku je plynulý přechod z rodiny do MŠ, postupně adaptovat děti na nové prostředí MŠ a třídy, vést je k citové samostatnosti, k navazování přátelských vztahů s ostatními kamarády, seznámit je s prostředím školy, třídy, okolím MŠ, s pravidly soužití, bezpečnosti, se základy hygieny, stolování, elementárními pracovními dovednostmi a poznávat zákonitosti ročního období podzim.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- 1) Orientovat se v prostředí, které dítě obklopuje.
- 2) Soustředěně pozorovat, zkoumat a objevovat.
- 3) Všímat si, co se kolem děje, porozumět věcem a jevům, které kolem sebe vidí.
- 4) Mít poznatky o přírodě, která nás obklopuje, její rozmanitosti a proměny, orientovat se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žijeme.
- 5) Učit se nejen spontánně ale i vědomě.

Kompetence k řešení problémů:

- 1) Snažit se známé situace řešit samostatně.
- 2) Zpřesňovat si početní představy, užívat matematických pojmů.

Kompetence komunikativní

- 1) Komunikovat bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými.
- 2) Vyjadřovat a sdělovat své prožitky a pocity různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými).
- 3) Samostatně vyjadřovat své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumět slyšenému.
- 4) Rozšiřovat svou slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální:

- 1) Spolupodílet se na společných rozhodnutích, dodržovat dohodnutá pravidla a přizpůsobit se jim.
- 2) Projevovat citlivost k druhým, rozpoznat nevhodné chování, vnímat ubližování, agresivitu.
- 3) Vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, umět se bránit projevům ubližování jiného dítěte.
- 4) Uplatňovat základní společenské návyky.
- 5) Chápat, že lidé se různí a umět být tolerantní k jejich odlišnostem.

Kompetence činnostní a občanské:

- 1) Spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, chápat potřebu je zachovávat.
- 2) Vědět, že není jedno v jakém prostředí žiji.
- 3) Chovat se odpovědně s ohledem na bezpečné okolní prostředí.
- 4) Chápat, že zájem o to, co se kolem děje, činnost a pracovitost jsou přínosem a naopak lhostejnost a pohodlnost mají svoje nepříznivé důsledky.
- 5) Dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovat se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí.

Cíle:

- *Uvědomění si vlastního těla*
- *Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností*
- *Poznávání sebe sama, získání relativní citové samostatnosti*
- *Posilování přirozených poznávacích citů*
- *Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým*
- *Seznamování s pravidly chování*
- *Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (ve třídě, v rodině, s ostatními dětmi)*
- *Seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu*

Nabídka:

- **Lokomoční pohyb** (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení a jiné činnosti, základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.), zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení), hudebně-pohybové hry a činnosti, cvičení s hudbou, změny poloh a postojů, říkadla s pohybem
poznávací činnosti zaměřené k osvojování pojmů a poznatků o lidském těle, jeho částech
pohybové hry, hry s pravidly,
činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- **Manipulační činnosti**, jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, (pracovní, výtvarné činnosti, hry na zlepšení jemné motoriky)
konstruktivní činnosti, hry s pískem, přírodním materiálem
jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (hygienické návyky, péče o sebe, pořádek),
návyky správného stolování, oblékání, úpravy prostředí
komentování činností, upozorňování na nebezpečí, prevence úrazů (při hrách, pohyb. činnostech, situacích, při setkávání s cizími lidmi)

motivovaná manipulace s předměty, přírodním materiálem, zkoumání vlastností, konkrétní operace – třídění, přiřazování, pozorování, poznávání dle vlastností činnosti podporující vůli, vytrvalost, sebeovládání, (dokončit činnost)

- **Poznávací činnosti** zaměřené k osvojování pojmů a poznatků o sobě, uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry
námětové hry a činnosti přiměřené schopnostem, úkoly, v nichž může být dítě úspěšné
práce s knihou, obrazovým materiálem apod.
přiměřené činnosti a úkoly posilující samostatnost, obhájení vlastního názoru, rozhodování, vést k sebehodnocení při hrách i praktických činnostech
hry na téma rodiny, přátelství, společenské hry, pěvecké činnosti, výtvarné a pracovní činnosti, říkadla, rozpočítadla, básně, dramatické činnosti, společenské hry, společná povídání
- **Hry a činnosti zaměřené na vnímání**, porozumění, poslech (sluchové hry, poslech čtených či vyprávěných pohádek příběhů a básní, sledování divadla, televize, filmu, prohlížení knih), společné činnosti, rozhovory, pozorování, pokusy, podporující zvědavost, zájem, radost z objevování – omezit předávání hotových poznatků
spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem i předměty
artikulační, řečové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti a hud. – pohybové hry
individuální a skupinová konverzace
- **Četba, vyprávění a poslech** pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi - uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.),
dramatické hry, společenské hry a aktivity nejružnějšího zaměření
aktivity podporující sblížení dětí - domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
Naslouchání jeden druhému – komunitní a komunikativní kruh
Hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému,
- **Setkávání se s pozitivními vzory** chování, aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
příležitosti poznávat mravní hodnoty v jednání lidí (spravedlnost, pravda, pomoci si, upřímnost, otevřenost) - četba, každodenní situace, rozhovory, hry, přirozené a modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
spolupodílení se na tvorbě pravidel vzájemného soužití
- **Různorodé společné hry** (námětové hry, dramatizace, konstruktivní hry, výtvarné skup. i kolektivní práce) umožňující spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ (posilování vztahu mezi učitelkou a dítětem – utišení, pohlazení, povzbuzení, pochvala, i vztahu k ostatním kamarádům – neubližovat si),
spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel
tvůrčí činnosti dramatické, hudební, výtvarné, hudebně – pohybové

- **Přirozené pozorování** blízkého prostředí a života v něm - třída, MŠ, zahrada a nejbližší okolí
 pozorování okolní přírody, změn v přírodě, vycházky do okolí se sběrem přírodnin, tvoření z nich
 poznávat zákonitosti ročního období v souvislostech - vycházky, didaktické hry, rozhovory nad obrázky, poznávání (ovoce, zeleniny) dle chuti, vůně, tvaru, barvy – uplatňovat vlastní zkušenost
 činnosti, situace a hry vytvářející pozitivní vztah k prostředí i přírodě

Očekávané výstupy:

- **zachovávat správné** držení těla
 zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci,
 zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky), házet a chytat míč, užívat různé náčiní
 koordinovat lokomoci a další polohy či pohyby, sladit pohyb s rytmem, hudbou, vědomě napodobit jednoduchý pohyb dle vzoru a přizpůsobit jej pokynu, ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Konkretizované výstupy:

- *postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly*
- *běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze*
- *vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu*
- *otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace*
- *zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení*
- *pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus*
- *doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)*
- **ovládat koordinaci ruky a oka**, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, pomůckami, nástroji, náčiním, nůžkami, papírem, model. hmotou, grafickým materiálem, barvami, s jednoduchými hudebními nástroji),
 zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládnout jednoduché úklidové práce, oblékat se, svlékat se, obouvat, zavazovat aj.), přijímání potravy, pitný režim
 umět tvořit z přírodního materiálu
 neohrožovat zdraví a bezpečí své ani druhých
 odhalovat podstatné znaky a charakteristické rysy a souvislosti mezi nimi

Konkretizované výstupy:

- *upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje*
- *tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím*
- *vést stopu tužky při kresbě, apod.*
- *napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena*
- *pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)*

- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
 - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
 - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
 - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
 - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
 - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
 - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
 - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- **chránit osobní zdraví** a mít povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (tvary předmětů, vůně, chutě, vnímat hmatem – ovoce, zelenina), pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o růstu, vývoji a změnách, rozlišovat co prospívá a škodí zdraví, chovat se tak, aby v situacích známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých, odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je ve známých situacích a v situacích, kterým rozumí ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Konkretizované výstupy:

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
 - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
 - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
 - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
 - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
 - bránit se projevům násilí
- **uvědomovat si příjemné** a nepříjemné prožitky navazovat kontakty s dospělým, kterému bylo svěřeno do péče, překonat stud, respektovat ho porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem přijímat pozitivní hodnocení i svůj případný neúspěch, vyrovnat se s ním prožívat radost ze zvládnutého a poznaného učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Konkretizované výstupy:

- *spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií*
- *mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí*

- *zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)*
- *rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus*
- *sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech*
- *rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky*
- *rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)*
- *napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)*
- *rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník*
- *slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl*
- *samostatně se rozhodnout v některých činnostech*
- *jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí*
- *přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)*
- *zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé*
- *respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých*
- *odložit splnění osobních přání na pozdější dobu*
- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)*
- *přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit*
- *reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)*
- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné*
- *hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem*
- *přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit*
- *odložit splnění osobních přání na pozdější dobu*
- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)*
- *přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit*
- *přijímat pokyny*
- *přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese*
- *přirozeně projevoval radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)*

- **vyjádřit souhlas i nesouhlas**, říci ne v situacích, které to vyžadují odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí, či neumí) chápat, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Konkretizované výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
 - spolupracovat s dospělým
 - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
 - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
 - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
 - všít si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
 - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
 - nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- **znát základní pravidla chování** (vědět co se smí a nesmí s ohledem na bezpečnost vlastní i ostatních, co je slušné a neslušné
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
uplatňovat svá práva s ohledem na druhého
řešit konflikt dohodou
spolupracovat s ostatními

Konkretizované výstupy:

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
 - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play
 - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
 - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- **Začlenit se do třídy** a zařadit se mezi své vrstevníky,
Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn)
přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol
vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
bránit se projevům násilí jiného dítěte, neubližovat ostatním
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a chovat se dle ní

Konkretizované výstupy:

- *umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,*
 - *dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti*
 - *chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat*
 - *zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby*
- **Orientovat se bezpečně** ve známém prostředí (v MŠ, ve třídě, na zahradě v blízkém okolí)
všimát si změn a dění v nejbližším okolí, znát hlavní znaky ročního období
porozumět, že změny jsou přirozené

Konkretizované výstupy

- *orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)*
- *zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují*
- *rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)*
- *zajímat se, co se v okolí děje, všimát si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování*
- *ctít oslavy narozenin, svátků, slavností*
- *být citlivý k přírodě*

Rizika:

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte

o

- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa

o

- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem

o

- nevhodný mravní vzor okolí
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku

o

- špatný příklad dospělých
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

2. tematický blok: Čas překvapování a snění

Smyslem (pedagogickým záměrem) tohoto bloku je seznamovat děti s tradicemi a zvyky, příprava společných zábav, překvapení, slavností pro děti i rodiče, podílet se na výzdobě třídy, šatny, chodeb, uspořádat veřejné vystoupení pro rodiče, vnímat a radostně prožívat slavnostní atmosféru, posilovat pěkné vztahy mezi lidmi (dětmi), chystání dárků, přáníček. Prohlubovat poznávání přírody, zákonitostí ročního období zima, poznávat lesní zvířata a ptáky (péče o ně), charakteristické znaky, proměny i nebezpečné situace a rozvíjet komunikativní dovednosti (co by se stalo, kdyby).

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- 1) Radovat se z toho, co sám dokážu a zvládnou.
- 2) Zkoumat, objevovat, všímat si souvislostí, experimentovat.
- 3) Získanou zkušenost uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení.
- 4) Poznávat, že se můžeme mnohému naučit.
- 5) Záměrně si zapamatovat, zadanou práci dokončit.
- 6) Mít elementární poznatky o přírodě v zimě.
- 7) Porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidíme.

Kompetence k řešení problémů:

- 1) Samostatně vyjadřovat své sdělení a myšlenky.
- 2) Mít vlastní originální nápady.
- 3) Užívat číselných a matematických pojmů.
- 4) Uvědomovat si, že svou iniciativou a aktivitou můžeme situace ovlivnit.

Kompetence komunikativní

- 1) Získávat dovednosti předcházející čtení a psaní.
- 2) Sdělovat své pocity a nálady různými prostředky.
- 3) Využívat informativní a komunikativní prostředky.

Kompetence sociální a personální:

- 1) Při společných činnostech se domlouvat a spolupracovat.
- 2) Uplatňovat pravidla společenského styku.
- 3) Ve skupině se dokázat prosadit, ale i podřídit.
- 4) Projevovat citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším.

Kompetence činnostní a občanské:

- 1) Mít základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snažit se podle toho chovat Vědět, že není jedno v jakém prostředí žiji.
- 2) Odhadnout rizika svých nápadů.
- 3) Umět zorganizovat hru.
- 4) K úkolům a povinnostem přistupovat odpovědně.
- 5) Snažit se chovat v souladu se základními lidskými normami.

Cíle :

- *Rozvoj a užívání všech smyslů*
- *Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody*
- *Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu*
- *Rozvoj schopnosti sebeovládání*
- *Rozvoj paměti a pozornosti*
- *Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních*
- *Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat*
- *Vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí, vývoji a neustálých proměnách*

Nabídka:

- **Divadelní představení**, vnímání, naslouchání, porozumění, poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, pokusy (s vodou, se sněhem, s tmou) didaktické hry, společenské hry, sluchové hry, hry se slovy, manipulace s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, jednoduchými hud. nástroji, papírem, lepidlem, nůžkami, poznávání předmětů podle hmatu, potravin dle chuti, vůně, dle obrázků, manipulací s potravinami, maketami potravin, ovoce, zeleniny námětové hry na domácnost, na obchod pohybové a hudebně-pohybové hry, zdravotní cviky, hry na orientaci, poh. hry na kontakt s partnerem, naslepo, prolézání, podlézání, výskok kreslení, obkreslování, malování, modelování (obličej, části těla i lidské postavy)
- **Při rozhovorech**, konkrétních situacích upozorňovat na nebezpečí, hodnotit a vytvářet vhodné návyky chování hry a činnosti zaměřené k řešení problémů – Co by se stalo, kdyby v souvislosti s určitou motivací (Čert a Mikuláš, úrazy v období zima apod.) dramatické činnosti, říkadla, námětové hry (na lékaře, na sportovce, na domácnost) upevňování správných návyků pro zdraví (pitný režim, stravování, cvičení, odpočinek, relaxace, vhodné oblečení, ochrana před nachlazením)
- **Rozhovory individuální**, svěřování se zážitky, obavami, komunikativní kruh na různá témata

gymnastika mluvidel, hodnotit vlastní chování,
vést děti k stanovování pravidel při komunikaci, neskákat si do řeči, nepřekřikovat
a zdůvodňovat tato pravidla
deklamace, artikulační cvičení, přednes veršů, říkadel, rozpočítadel k posílení spr.
výslovnosti, spr. tempa řeči
didaktické hry, společenské hry, námětové hry
hudební činnosti, hudebně – pohybové hry

- **Při rozhovorech, konkrétních** situacích i pohybových a pracovních činnostech, při hrách, hudebních a hud.–poh. činnostech posilovat volní vlastnosti, sebeovládání, hodnotit dodržování pokynů, pravidel, vést děti k dokončení činnosti, tvůrčí aktivity slovesné, výtvarné, dramatické, literární hry pro rozvoj vůle a sebeovládání
vést k dodržování zásad hygieny, sebeobsluhy, slušného chování, k samostatnému oblékání, obouvání, svlékání (nevztekát se, když něco nejde, slušně požádat o pomoc)
- **Divadelní představení**, poslech četby, veršů, deklamace, recitace, zpěv písní s doprovodem RN, rytmizace, pohyb s hudbou, cvičení s hudbou, poznávání písní dle začátku, melodie, poznávání zvuků jedn. hud. nástrojů, poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů – učit se odpovídat na otázky o daném textu
didaktické hry, společenské hry, sluchové hry, hry se slovy, vyprávění zážitků, odpovědi na otázky
pracovní a grafické listy,
nápodoba pohybů, změny poloh a postojů dle pokynů
- **Rozhovory mezi dětmi**, s dospělými, vzájemná komunikace – poznat co je druhému nepříjemné i dle neverbální komunikace (vysvětlování, dramatické činnosti)
hry a situace s nápodobou, hraní rolí, mimika, vyjádření komunikace pohybem
aktivity podporující sblížení dětí a uvědomování si vztahů mezi lidmi v souvislosti s vánočními svátky, kamarádství, přátelství, vztahy v rodině, mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří, hudební hry a pěvecké činnosti (ukolébavky, písně z pohádek)
- **Pozitivní vzory chování** – vysvětlování a zdůvodňování správnosti, spoluvytváření pravidel společenského soužití
aktivity přibližující dětem kladné vlastnosti v jednání jiných a mravní hodnoty – divadlo, seznamování se se světem kultury – s tradicemi, účast na kulturních akcích, (návštěva ZŠ)
slovesné, literární, výtvarné, dramatické činnosti, hudební, a další činnosti podněcující tvořivost a nápaditost, estetické vnímání - vyjadřovat svůj vkus, hodnotit – tříbení vkusu
realizace společných slavností (např.Čert a Mikuláš, vystoupení pro rodiče při vánočním setkání)
praktická manipulace s pomůckami a nástroji (stříhání, vystřihování, konstruování, skládání)
- **Seznamování se s charakteristickými** znaky dalšího ročního období, poznávat počasí, zákonitosti, proměny vody, vlastnosti sněhu, ledu, ovzduší (předcházení

nachlazení a upozorňování na nebezpečí úrazů v zimě, nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy)
poznávací vycházky, zimní sporty, didaktické hry, činnosti,
kreslení, malování, tvoření s využitím nejrůznějších technik,
sledování rozmanitostí a změn v přírodě – příroda neživá i živá, krajina,
živočichové, technika

Očekávané výstupy:

- **Rozlišovat pomocí všech smyslů** – sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů, a jiné specifické znaky,
Zvládnout koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

Konkretizované výstupy:

- *zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)*
- *pohybovat se bezpečně ve skupině dětí*
- *pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)*
- *přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů*
- *pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)*
- *doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)*
- **Znát základní chování a jednání**, které vedou k podpoře bezpečí (ochrana před úrazy, pohybovat se na sněhu, ledu, mokru)
Chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných neohrožovalo zdraví a bezpečí své ani druhých, znát základní části lidského těla, znát zásady důležité pro zdraví - zdravá výživa, pohyb, odpočinek, relaxace, ochrana před nemocí, vhodné oblečení v zimě apod.

Konkretizované výstupy:

- *znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek*
- *uvědomovat si, co je nebezpečné*
- **Správně vyslovovat**, ovládat dech, tempo, intonaci řeči
Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
Dodržovat pravidla rozhovoru – naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku i obsah, ptát se, odpovídat na otázky, slovně reagovat

Konkretizované výstupy:

- *vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu*

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
 - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
 - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
 - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
 - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
 - předat vzkaz
 - chápat jednoduché hádanky a vtipy
 - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
 - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
 - rozkládat slova na slabiky
 - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
 - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
 - projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
 - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
 - přicházet s vlastními nápady
- **Ovládat svoje city** v situacích, které to vyžadují, vyjádřit souhlas i nesouhlas, Těšit se z hezkých a příjemných zážitků
Dodržovat dohodnutá pravidla,
Vynout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Konkretizované výstupy:

- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
 - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
 - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
 - plnit činnosti podle instrukcí
- **Zapamatovat si text básní**, rozpočítadel, stručný obsah přečteného textu
Zapamatovat si i vybavit si text i melodii písně, jednoduchá pravidla pohybových hud. – poh. her, chápat základní číselné a matematické pojmy
Zapamatovat si pravidla pro společné soužití v kolektivu
Postupovat a učit se dle pokynů a instrukcí

Konkretizované výstupy:

- *soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)*
- *dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost*
- *udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech*
- *uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím*
- *zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu*
- *zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho*
- *rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie*
- *spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného*
- *vyjadřovat fantazijní představy*
- *dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)*
- *rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět*
- *rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat*
- *rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů*
- *orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed*
- *orientovat se v prostoru podle slovních pokynů*
- *orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)*
- *rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)*
- *rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, nejmenší - největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)*
- *rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký - těžký, lehčí - těžší, nejlehčí - nejtěžší, stejně těžký)*
- *porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrždit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti*
- *chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky*
- **Dodržovat dohodnutá** a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Spolupracovat s ostatními
Řešit konflikt dohodou, vnímat co druhý potřebuje, vycházet mu vstříc
Bránit se projevům násilí

Konkretizované výstupy:

- *chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat*
- *chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat*
- *k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)*

- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- spoluvytvářet prostředí pohody
- **Zvládat základní dovednosti** vokální i instrumentální
Odmítat společensky nežádoucí chování (lež, agresivita, lhostejnost)
Vnímat umělecké a kulturní podněty
Chovat se zdvořile

Konkretizované výstupy:

- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- **Mít povědomí o přírodním prostředí**, znát jeho zákonitosti, charakteristické znaky znát lesní zvířata a ptáky – péče o ně, znát proměny počasí – (termíny vánice, metelice, meluzína, obleva apod.), počítat s nimi
mít povědomí o přírodním, kulturním, prostředí, jeho vývoji a neustálých proměnách,
přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem v přírodě i v MŠ

Konkretizované výstupy:

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)

Rizika:

- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností

o

- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat

o

- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace

o

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- ironizování a znevažování úsilí dítěte

o

- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)

3. tematický blok: Čas proměn a darů života

Smyslem (pedagogickým záměrem) tohoto bloku je seznamovat děti s proměnami, s tradicemi (Velikonoce), s živou a neživou přírodou, s domácími zvířaty a jejich užitkem, objevovat souvislosti a hledat podstatné znaky nejen v přírodě, ale i v životě lidí a jejich práci a prostřednictvím literatury, kultury a poznáváním lidské činnosti rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- 1) Při zadané práci dokončit co započnu a postupovat podle instrukcí a pokynů

Kompetence k řešení problémů:

- 1) Vnímat elementární matematické souvislosti
- 2) Při zkoumání a objevování využívat jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence komunikativní

- 1) Hovořit ve vhodně formulovaných větách, slovně reagovat a vést dialog

Kompetence sociální a personální:

- 1) Napodobovat modely prosociálního chování a mezilidských vztahů v rodině

Kompetence činnostní a občanské:

- 1) Být otevřený aktuálnímu dění
- 2) Při hledání různých možností využívat dosavadních zkušeností a představivosti
- 3) Mít smysl pro povinnost v práci i učení, vážit si práce a úsilí druhých

Cíle :

- *Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě*
- *Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky*
- *Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních*
- *Rozvoj tvořivosti*
- *Podpora a rozvoj zájmu o učení*
- *Vytváření základů prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti)*
- *Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládat jeho změny*
- *Seznamovat se se světem lidí, kultury a umění*
- *Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách*

Nabídka:

- **Pohybové a hudebně-pohybové** hry a činnosti, vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení, hody, poskoky, taneční kroky, pohyb k hudbě
Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
Rozhovory, vyprávění, říkadla
Příběhy, četba, divadlo sledování kazet s tem. Bezpečnosti
Plavání – přístavba
- **Pohybové a hudebně-pohybové hry**, pohyb s nápodobou, změny poloh, postojů pohyb s předmětem, překonávání překážek, výskoky, seskoky, podlézání, přelézání, skluz, přeskok, sun po břiše
manipulace s drobnými stavebnicemi, mozaikami,
stříhání, vystřihování, lepení, modelování,
sebeobslužné činnosti, úklidové činnosti, hry s pískem
grafomotorické činnosti, kreslení, obkreslování, dokreslování, malování
- **Rozhovory o ročním období** (jaru, velikonočních svátcích, lidské práci), vyprávění podle skutečnosti, i dle obrazového materiálu, individuální i skupinová konverzace, sdělování zážitků,
komunikativní kruh – naslouchat druhému, dodržovat pravidla hovoru
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, dělení na slabiky, počáteční hláska, rýmy a rytmizace, vytváření pojmů - rozumět jim
velikonoční koledy, básně s jarní tematikou, básně o domácích zvířatech - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
návštěva knihovny, pošty, nádraží, u hasičů, rozhovory o světě lidí a jejich práci
- **Záměrné pozorování přírodních**, kulturních i technických objektů a objevování souvislostí mezi nimi (přírodní proměny, počasí, práce lidí, budovy, krajiny apod.)
logické hry, řešení problémů a hledání správných řešení i ve vztazích mezi dětmi
konkrétní operace s materiálem – třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání
hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost – konstruktivní, hudební, výtvarné, taneční či dramatické aktivity,
velikonoční aranžmá, práce s papírem, textilem, přírodním a dalším materiálem -
výzdoba tříd, šaten, chodeb, tvořivé hry s pískem, stavebnicemi aj.
- **Smyslové hry a nejrůznější činnosti** k cvičení vnímání, postřehu, zrakové a sluchové paměti i koncentrace (zvuky, hlasy, obrázky), spol. hry – pexeso, domino, loto aj.
Činnosti k chápání pojmů, námětové hry a činnosti (na dopravu, s hospodářstvím apod.)
Práce s obrázky, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině (nahore, dole, uprostřed, vpravo, vlevo, nad, pod, u, za, mezi),
Orientovat se v elementárním počtu cca do šesti
poznat více, méně, stejně, první, poslední, časové pojmy teď, včera, dnes, zítra, ráno, večer

Prohlížení knih, časopisů, práce s knihou, obrazovým materiálem, poznávání jednoduchých znakových systémů, řešení jednoduchých labyrintů, hádanek, konkrétních situací

Grafické listy, výtvarné a pracovní činnosti

- **Aktivity podporující sbližování dětí**, společná povídání a naslouchání druhému, dramatizace, hudební a hud.-poh. hry, společenské hry
poznávání lidské práce – návštěva u hasičů, v knihovně
hry, přirozené i modelové situace, kdy se dítě učí toleranci ve vztahu k druhým, respekt a citlivost a uvědomuje si vztahy mezi lidmi – kamarádství, přátelství – neubližovat si, rozdělit se např. o hru, hračku
podpora dětských přátelství
- **Příprava na velikonoční svátky** – tvoření ze skořápek, malování vajíček, vykreslování, zdobení
tvůrčí činnosti hudební, literární, výtvarné, dramatické s tematikou jara, domácích zvířat, práce lidí, řemesel, sportovní aktivity – bazén
aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění - vycházky i mimo MŠ – knihovna, výstavy, akce – Vítání občánků apod. – správné chování, vystupování, zvládat i nečekané situace
- **Divadelní představení**, četba, sledování televize, návštěva knihovny
Ilustrace v knihách a časopisech , rozdíl mezi knihou a časopisem
Výstavka dětských knih, obrázků z večerníčků,
Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění
Písňe a hudební hry vztahující se k jaru, velikonočům, práci lidí, kultuře
- **Přirozené i zprostředkované** poznávání přírodního okolí, změny, sledování rozmanitostí – přírodní děje, jevy, rostliny, stromy, živočichové, počasí, roční období – jaro
využívání encyklopedií, literatury, hledání odpovědí na otázky, diskuse, objevování, rozhovory, vysvětlování, GL, zkušenosti – učit se chránit přírodu a život ve všech jeho formách
učit se co do přírody nepatří - odpad a nakládání s ním

Očekávané výstupy:

- **Pohybovat se ve vodě**, v písku, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Konkretizované výstupy:

- *pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese*
- *znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek*
- *uvědomovat si, co je nebezpečné*

- **Koordinovat lokomoci a další** polohy a pohyby těla, zdolávat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, sladit pohyb s hudbou
Ovládat koordinaci ruky a oka, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem
Zvládnout sebeobsluhu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci
Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (uklidit po sobě, ustlat lehátko, udržovat pořádek)

Konkretizované výstupy:

- *házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí*
 - *užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)*
 - *pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)*
 - *být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě*
 - *projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám*
 - *užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)*
 - *kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů*
 - *udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce*
- **Porozumět slyšenému**, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj, zopakovat jej ve správných větách
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
sluchově rozlišit hlásky na začátku slova, dělit na slabiky, hledat synonyma, homonyma, antonyma
hledat rýmová slova, utvořit rým
reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu

Konkretizované výstupy:

- *sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat*
 - *poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)*
 - *rozkládat slova na slabiky*
 - *vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova*
 - *rozlišit krátké a dlouhé samohlásky*
- **Vyjadřovat svou představivost a fantazii** v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných i hudebních, pohybových i dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady

Konkretizované výstupy:

- *vyjadřovat fantazijní představy*
- *dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)*
- *vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)*

- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
 - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
 - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
 - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
 - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
 - experimentovat s výtvarně netradičními materiály
 - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
 - improvizovat a hledat náhradní řešení
 - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)
 - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
- **Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, chápat základní číselné a matematické pojmy a souvislosti a dle potřeby je prakticky využívat**
chápat prostorové pojmy vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed,
porovnávat, uspořádávat soubory podle určitého pravidla
poznat více, méně, stejně, první, poslední

Konkretizované výstupy:

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
 - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
 - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
 - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- **Respektovat potřeby jiného dítěte**, mít ohled na druhého, soucítit s ním, nabídnout mu pomoc, jednat důstojně, nezesměšňovat, hrát fair

Konkretizované výstupy:

- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- respektovat rozdílné schopnosti

- **Utvořit si základní dětskou** představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti)

Konkretizované výstupy:

- *rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy*
 - *pojmenovat povahové vlastnosti*
 - *počopit funkci rodiny a jejich členů*
 - *cítit se plnohodnotným členem skupiny*
 - *projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí*
- **Vnímat umělecké i kulturní podněty**, pozorně poslouchat sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení hodnotit svoje zážitky – říci co bylo zajímavé, co se jim líbilo zachycovat skutečnosti a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

Konkretizované výstupy:

- *vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)*
 - *zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů*
- **Všímat si změn a dění v přírodě**, v nejbližším okolí
Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak svět lidí
Mít úctu k životu, chránit přírodu, živé tvory, starat se o rostliny - nakládat vhodným způsobem s odpady, vědět co do přírody nepatří, upozorňovat na nebezpečné předměty (střepey, jehly), nebezpečí – cizí pes, zvíře

Konkretizované výstupy:

- *uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)*
- *všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.*

Rizika:

- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.
- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
 - omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
 - absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- o**
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
 - málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
 - jednání, které dítě pocítuje jako křivdu a vnímá jako násilí
 - stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
 - nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
 - spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
 - nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
 - nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- o**
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
 - nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
 - nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
 - nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
 - nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- o**
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
 - chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrožícím od neznámých lidí
 - přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
 - nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- o**
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
 - nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
 - nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
 - nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
 - nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
 - převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

4. tematický blok: Čas toulek a dobrodružství

Smyslem (pedagogickým záměrem) tohoto bloku je připravovat s dětmi slavnosti, rozvíjet citové vztahy (k rodině, kamarádům, k ostatním lidem bez ohledu na národnost, barvu pleti), radostně prožívat sváteční atmosféru, poznávat i jiné kultury a národnosti. Vytvářet elementární pocit sounáležitosti s ostatními lidmi, přírodou, společností, planetou Zemí, poznávat zajímavá místa (výlety, dopravní prostředky) a vytvářet zdravé životní návyky jako základ zdravého životního stylu.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení :

- 1) Experimentovat, vymýšlet spontánně nová řešení problémů a situací v nejbližším okolí
- 2) Mít poznatky o světě lidí a kultuře v prostředí, ve kterém žijeme
- 3) Hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů:

Kompetence komunikativní:

- 1) Vědět, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a je možno se jim učit

Kompetence sociální a personální:

- 1) Uvědomovat si, že za sebe i své jednání odpovídám

Kompetence činnostní a občanské:

- 1) Odhadnout rizika svých nápadů

Cíle :

- *Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti*
- *Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu*
- *Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní*
- *Vytváření základů pro práci s informacemi, elementární poznatky o znakových systémech*
- *Vytvářet a rozvíjet citové vztahy a city plně prožívat*
- *Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování*
- *Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými*
- *Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností*
- *Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí*

Nabídka:

- **Hry a sportování nejrůznějšího** charakteru, běh, rovnovážné polohy, jízda na kole, koloběžce, hod na cíl, hod do dálky, skoky v pytlí, skoky, záby, činnosti a úkony s předměty, které dítě obklopují zvládat i změny a nové situace
- **Různé aktivity, které umožňují** respektovat individuální potřeby dětí – potřeba pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobní tempo, tepelnou pohodu, potřeba soukromí, pohoda prostředí
zdravá výživa, hygienické a pracovní návyky s ohledem na bezpečnost vlastní i ostatních, spontánní pohybové aktivity, dostatek řízených pohybových dovedností, osvojování nových pohybových dovedností, otužování, cvičení venku
dostatek informací o lidském těle, jeho růstu a vývoji, funkcích, způsobech ochrany a bezpečí
- **Rozlišovat některé obrazné symboly** (orientační a dopravní značky, apod.) porozumět jejich významu
dostatek příležitostí k prohlížení knih, časopisů, grafické listy, grafomotorické cviky
grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, sledovat očima zleva doprava, poznat napsané své jméno
- **Činnosti zaměřené na poznávání** jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, značky, symboly, obrazce), grafické listy, kreslení, vykreslování, obkreslování, dokreslování
Činnosti zaměřené na seznamování s jednoduchými matematickými pojmy a symbolikou (číselná řada, číslice, základní geom. tvary, množství, uspořádávání a třídění), stavění z kostek různých tvarů
odhalování podstatných znaků, společných znaků, rozdílů, časové, prostorové pojmy ve vztahu k činnostem
Manipulace s počítačovou myší, magnetofon, DVD
- **Potlačování nežádoucích citů** (hněv, zlost), cvičit sebeovládání a sebekontrolu
Rozvíjet a podporovat dětská přátelství,
Sledování pohádek a příběhů obohacujících život dítěte,
Oslavy MDD, slavnosti, kulturní zážitky, poznávací vycházky, koncerty, výstavy, výlety
dramatické činnosti – mimika, předvádění určitého typu chování, pohybové vyjádření pocitů, hudební a hudebně-pohybové činnosti
výtvarné vyjádření prožitků, představ, slovně vyjádřit své zážitky
- **Dramatizace** (nálady, úsměv, pláč, údiv, zloba)
Poslech četby, rozhovor, činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností
Záměrné pozorování - čím se lidé liší, v čem jsou si podobní, vlastnosti, dovednosti, city, pohlavní rozdíly,
Kreslení, malování, dokončení činnosti

Rozhovory, vysvětlování, komunikativní kruh, komunitní kruh - zhodnotit správnost či nesprávnost v chování, jednání porovnat se sebou – sebehodnocení - ovládat své afektivní chování, zklidnit se, citlivost, tolerance

- **Hry a situace přispívající** k ochraně soukromí a bezpečí (pro sebe i pro ostatní), zážitky z četby – rozhovory, příběhy s poučením, s dětským hrdinou
informace o tom jak se chránit (např.i před cizími lidmi)
- **Četba, film, kino, DVD**
Zážitky z vlastní zkušenosti z cestování, hračky, obrázky, cizí jazyk – angličtina
Prohlížení - fotografie, encyklopedie
výstavy, kulturní akce
- **Informace o významu** životního prostředí i společnosti pro člověka
Přirozené i zprostředkované poznávání přírody – vycházky k rybníku, k zahradám, na louku, do lesa
Pozorování krajiny, počasí, neživá příroda
Porozumět významu péče o životní prostředí (i školní zahrada – sběr větviček, šišek)
Četba, prohlížení knih, časopisů
Seznamování se s naší republikou – poznávání známých míst dle obrázků, výlety
Ekol. motivované hry – pexesa, domina
Encyklopedie, mapy s obrázky

Očekávané výstupy:

- **Zvládnout základní pohybové dovednosti**, polohy, koordinaci, orientaci v prostoru
Pohybovat se v různém prostředí – přírodním, v kluzkém - být opatrný tam, kde je to nutné
Používat základní předměty, hračky, pomůcky i výtvarné, jednoduché hud. nástroje,

Konkretizované výstupy:

- *chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě*
- *znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)*
- **Mít povědomí o tom**, co prospívá a škodí zdraví, i jak dbát o své bezpečí i bezpečí ostatních, čeho se vyvarovat
Mít povědomí o tom jak předcházet nemoci, úrazu
Mít povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc, kam se obrátit, koho přivolat

Konkretizované výstupy

- *vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)*
- *bránit se projevům násilí*

- **Poznat některé číslice**, písmena, slova, své jméno
Chápat prostorové pojmy (nahore, dole, vpravo, vlevo, mezi, uprostřed, za, nad, pod)
Kreslit a psát zleva doprava
Poznat a rozlišovat směr na papíru, stejné a obrácené obrazce
Nakreslit postavu se všemi detaily

Konkretizované výstupy

- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
 - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
 - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
 - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
 - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
 - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
 - napodobit některá písmena, číslice
 - poznat některé hudební znaky
- **Vyjadřovat představivost** v tvořivých činnostech, porovnávat, uspořádávat a třídit předměty dle určitého pravidla, poznat důležité od nedůležitého
Nalézat nová řešení, společné znaky, rozdíly
Základní ovládání počítačové myši

Konkretizované výstupy

- odlišit hru od systematické povinnosti
 - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
 - experimentovat s výtvarně netradičními materiály
 - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
 - improvizovat a hledat náhradní řešení
- **Prožívat radost** z poznaného a zvládnutého
Zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně-pohybovou improvizací, mimikou, pohybem
Těšit se z příjemných zážitků přírodních, sportovních i kulturních

Konkretizované výstupy

- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně-pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- Rozhodovat sám o sobě (o svém chování
přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč

- **Vyvinout volní úsilí**, soustředit se na činnost a její dokončení
Snažit se ovládnout své afekty, tlumit nežádoucí chování – vztek, agresivitu, zlost
Být citlivá k živým bytostem, přírodě i věcem

Konkretizované výstupy

- *umět kooperovat, dohodnout se s ostatními*
- *Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)*
- **Bránit se projevům násilí**, neubližovat ostatním
Vědět co je důležité pro zdraví a bezpečí své i ostatních
Chovat se obezřetně ve vztahu s cizími neznámými dětmi, lidmi, v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe i jiného

Konkretizované výstupy

- *obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.*
- *nabídnout pomoc*
- **Vnímat umělecké podněty**, mít elementární znalosti o existenci jiných kultur, národností, jiném způsobu života
Sledovat se zájmem dramatické, hudební, taneční vystoupení, hodnotit svoje zážitky

Konkretizované výstupy

- *všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)*
- *mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)*
- **Mít povědomí o významu** životního prostředí, vědět že způsobem chování jej mohou ovlivnit
Vnímat co životní prostředí poškozuje a co je prospěšné
Pomáhat pečovat o okolní prostředí (starat se o rostliny, třídit odpad, všímat si nepořádků a upozornit na ně)
Vědět co je nebezpečné a na co nesahat, jak se chovat k cizím psům, zvířatům apod.
Ochrana lesa, obnova, význam, užitek, chránit přírodu v okolí i živé tvory

Konkretizované výstupy

- *dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny,*
- *chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod*
- *mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)*
- *mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)*
- *chápat základní pravidla chování pro chodce*
- *mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav*
- *spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)*
- *chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.*
- *být citlivý k přírodě*

Rizika:

o

- o omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- o nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- o nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- o absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- o neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- o nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí

o

- o nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- o nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- o málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- o omezený přístup ke knížkám
- o nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- o převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie

o

- o nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- o příliš ochranné či příliš nevšímavé prostředí
- o nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- o nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor

o

- o nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- o ironizování a znevažování úsilí dítěte
- o nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

o

- o nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- o převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- o výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- o nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- o špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)

Ochrana osobních údajů

Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229, jako orgán veřejné moci i jako právnická osoba zpracovává osobní údaje a plní při tom povinnosti správce těchto údajů, případně jejich zpracovatele, jak jsou stanoveny platnými právními předpisy. Jde zejména o nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) obecně označované zkratkou GDPR (z anglického názvu nařízení General Data Protection Regulation).

Osobními údaji jsou veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby.

Zpracováním je jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení.

Kontaktní údaje školy jako správce, případně zpracovatele osobních údajů:

Adresa: Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229, 539 01 Hlinsko

ID dat. schránky: tcekrc

e-mail: ms.budovatelu@tiscali.cz

Telefon: 469 311 563

Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229 z titulu správce osobních údajů v souladu s ustanovením čl. 37 GDPR jmenuje pověřence pro ochranu osobních údajů.

Kontaktní údaje pověřence pro ochranu osobních údajů:

Pověřenec pro ochranu OÚ: Mgr. Vít Zavřel

Adresa: Městský úřad Hlinsko, pověřenec pro ochranu osobních údajů, Poděbradovo nám. 1, 539 23 Hlinsko

E-mail: poverenec@hlinsko.cz

Telefon: 469 315 345

Práva dětí a zákonných zástupců:

Právo na to být informován o zpracování jeho osobních údajů. Tím se rozumí právo na určité informace o zpracování jeho osobních údajů.

Právo na opravu nepřesných osobních údajů, které se ho týkají.

Právo na výmaz (být zapomenut). Toto právo se netýká zákonného zpracování údajů, například školní matriky.

Právo vznést námitku proti zpracování osobních údajů. Toto právo se netýká zákonného zpracování údajů, například školní matriky.

Žádost subjektu údajů vyřizuje škola bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce, ve výjimečných případech do 2 měsíců.

Informace poskytnuté zákonným zástupcům dětí se poskytují a činí bezplatně. Pouze v případě, kdy jsou žádosti podané subjektem údajů zjevně nedůvodné nebo nepřiměřené, zejména protože se opakují, může ředitel školy rozhodnout o uložení přiměřeného poplatku, nebo odmítnout žádosti vyhovět. Zjevnou nedůvodnost dokládá správce.

Právo na konzultace s pověřencem ve všech záležitostech souvisejících s výkonem práv a se zpracováním jejich OÚ.

Právo podat stížnost u dozorového úřadu pokud se domnívá, že zpracováním jeho OÚ je porušeno obecné nařízení.

Informace o zpracování osobních údajů:

Důvody zpracování osobních údajů:

Osobní údaje se mohou ve škole zpracovávat pouze:

- na základě právního předpisu
- na základě oprávněného zájmu
- na základě souhlasu zákonných zástupců dětí

Ředitel školy důsledně zakazuje předávání osobních údajů dětí třetím osobám soukromého práva (nabídky pomůcek, knih, aktivit pro žáky).

Osobní údaje zpracovávané na základě školského zákona:

- školní matrika
- doklady o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování
- třídní kniha
- záznamy z pedagogických rad
- kniha úrazů a záznamy o úrazech dětí, popřípadě lékařské posudky
- zájmové útvary

Osobní údaje zpracovávané podle dalších zákonů

- podněty pro jednání OSPOD, přestupkové komise
- podklady žáků pro vyšetření v PPP, SPC
- hlášení trestných činů, neomluvená absence dětí u povinného předškolního vzdělávání
- údaje o zdravotní způsobilosti dítěte na zotavovacích akcích
- zaměstnanecká agenda
- smluvní vztahy

Osobní údaje zpracovávané na základě oprávněného zájmu

- záznamy z kamerového systému školy pořizované za účelem bezpečnosti žáků a ochrany jejich majetku

Osobní údaje zpracovávané na základě informovaného souhlasu

- seznamy dětí na školních aktivitách
- seznamy dětí na mimoškolních akcích a zahraničních zájezdech
- jména osob, které budou odvádět dítě z mateřské školy
- fotografie a záznamy za účelem propagace školy

1. EVALUACE V MŠ

1.1 Evaluace podtémat integrovaných bloků

Cíl: Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku.

Čas. rozvrh: Vždy po ukončení tématu či podtématu integrovaného bloku

Nástroje:

- záznam do činnostního plánu
- konzultace učitelek
- dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči

Kdo: Pedagogické pracovnice

1.2 Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku

Cíl: Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření.

Čas. rozvrh: Po ukončení realizace daného integrovaného bloku

Nástroje:

- záznam do TVP
- konzultace učitelek

Kdo: Pedagogické pracovnice

1.3 Hodnocení dětí

Cíl: Hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí

Čas. rozvrh: 2x za rok

Nástroje:

- konzultace učitelek
- konzultace s rodiči
- diagnostika dětských výtvarných prací
- cílené pozorování
- záznamy do archů dle stanovených kritérií (grafické i písemné) – zejména na základě diagnostiky a pozorování
- vedení portfolia
- dle potřeby stanovení případných opatření

Kdo: Pedagogické pracovnice

1.4 Soulad TVP-ŠVP-RVP PV

Cíl: Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů

Čas. rozvrh: 1x ročně k 30. 6.

Nástroje:

- přehledy o rozvoji dětí – fotodokumentace
- výstavy, vystoupení dětí – záznamy
- monitoring
- hospitační záznamy
- konzultace
- dotazníky pro rodiče
- pedagogické porady
- autoevaluace pedagogických pracovníků
- vlastní hodnocení školy

Kdo: Pedagogické pracovnice, rodiče

2. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ A VÝSLEDKY

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a výsledků vzdělávání.

2.1 Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces

Cíl: Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Čas. rozvrh: průběžně, do TVP

Nástroje:

- monitoring
- vzájemné hospitace
- konzultace pedagogů
- uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání
- pedagogické porady
- sebehodnocení dětí

Kdo: Pedagogické pracovnice, děti, rodiče

2.2 Osobní rozvoj pedagogů

Cíl: Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu.

Čas. rozvrh: Průběžně

Nástroje:

- konzultace
- pedagogické porady
- hospitace
- monitoring

Kdo: Pedagogické pracovnice

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro naplňování koncepčních záměrů ŠVP.

3.1 Evaluace personálních podmínek

Cíl: Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV: kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů efektivita personálních zabezpečení ŠJ, MŠ.

Čas. rozvrh: Červen

Nástroje:

- průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků
- kontrolní činnost
- hospitace
- pedagogické a provozní porady

Kdo: Ředitelka, zástupkyně, vedoucí ŠJ

3.2 Evaluace materiálních podmínek

Cíl: Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP:
budova, technický stav,
vybavení tříd – dětský nábytek,
pomůcky, hračky,
zahrada + zahradní náčiní,
ŠJ – vybavení v souladu s legislativou

Čas. rozvrh: srpen, leden, červen

Nástroje:

- záznamy z pedagogických a provozních porad
- záznamy z kontrolní činnosti
- fotodokumentace
- jednání se zřizovatelem (účast v zastupitelstvu)

Kdo: Všichni zaměstnanci dle místa pracovní působnosti a zřizovatel

3.3 Evaluace ekonomických podmínek

Cíl: Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy:
sledování čerpání mzdových nákladů,
účelnost, efektivnost hospodaření,
motivační činnost,
rozbory čerpání příspěvku obce,
rozbor hospodaření – pololetní účetní závěrka,
roční účetní závěrka,
sledování naplňování záměrů dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu školy v oblasti mzdové i příspěvku obce

Čas. rozvrh: Rozbory dle směrnice ředitelky školy, přehledy čerpání 4x ročně, ostatní průběžně

Nástroje:

- tabulky
- zprávy + rozbory
- pedagogické a provozní porady
- konzultace s účetní

Kdo: Účetní, ředitelka – dle stanovených kompetencí

3.4 Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl: Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového usprádaní ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

Čas. rozvrh: leden, červen

Nástroje:

- monitoring
- hospitace
- kontrolní činnost
- záznamy z pedagog. a provozních porad
- konzultace

Kdo: Všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

3.5 Evaluace řídicí činnosti školy

Cíl: zjistit, zda informační systém v MŠ je funkční

Čas. rozvrh - průběžně

Nástroje: - ped. rady
- pětiminutovky
- rozhovory s pedagogy

Cíl: využívání výsledků kontrolní a sebehodnotící činnosti ke zlepšení

Čas. rozvrh - průběžně

Nástroje: - ped. rady
- pětiminutovky
- rozhovory s pedagogy
- dotazníky pro pedagogy

Kdo: učitelky společně s ředitelkou

Cíl: kontrola personálních podmínek

Čas. rozvrh: - zástupy za nemocné – průběžně
- před zahájením školního roku

Kdo: ředitelka, zástupkyně

Cíl: DVPP

Čas. rozvrh -2x ročně

Nástroje: kontrola účasti na akcích DVPP
plán DVPP na další školní rok

Kdo: ředitelka

3.6 Evaluace psychosociálních podmínek

Cíl: kontrola pedagogického stylu s nabídkou aktivní spoluúčasti a samostatným rozhodováním dítěte

Čas. rozvrh: každé čtvrtletí ve všech třídách

Nástroje: - hospitace
- evaluační dotazníky pro pedagogy

Kdo: ředitelka, zástupkyně

Cíl: plánování neformálních vztahů ve třídě (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí) a jejich zápisů v třídních knihách

Čas. rozvrh: září, leden červen

Nástroje: - kontrola plánování a zápisů
- Dotazníky pro pedagogy

Kdo: ředitelka, učitelky

3.7 Evaluace životosprávy

Cíl: Kvalita stravy, kultura stolování, pitný režim

Čas. rozvrh: září, leden

Nástroje:

- monitoring
- rozhovory se zaměstnanci
- provozní porady
- kontrola ve třídách

Kdo: vedoucí ŠJ, ředitelka, zástupkyně

4. SPOLUPRÁCE

Cílem této oblasti je vyhodnocení přínosu partnerství pro naplňování stanovených záměrů a ŠVP.

4.1 Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl: Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP

Čas. rozvrh: září, leden, červen

Nástroje:

- fotodokumentace
- rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči
- dotazníky pro rodiče: listopad, červen
- provozní a pedagogické porady
- školní akce za účasti rodičů

Kdo: Pedagogické pracovnice, rodiče – dotazníky, vedoucí ŠJ

4.2 Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností

Cíl: Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP – vlastní hodnocení školy

Čas. rozvrh: červen

Nástroje:

- zveřejnění fotodokumentace
- projednání rozpočtu školy, projednání oprav se zřizovatelem
- webové stránky
- vystoupení dětí pro veřejnost
- publikační činnost (regionální tisk)

Kdo: ředitelka

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

MŠ, Hlinsko, Budovatelů 1229

Obsah:

Úvod
Řízení a realizace preventivních aktivit
Vzdělávání
Analýza současného stavu
Primární prevence - aktivity v rámci školy
Nadstavbové aktivity ve spolupráci s externími subjekty
Informování rodičů

Úvod

Cílem primární prevence je zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči rizikovému chování a tím snížit riziko tohoto chování, zejména:

- agrese, šikana,
- kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií,
- násilí, vandalismus, rasismus,
- záškoláctví,
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, gambling,
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- spektrum poruch příjmu potravy
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování

Prevence bude dělena na specifickou, která bude přímo zaměřena na osobnost dítěte. Děti budou seznámeny s různými druhy nebezpečí, budou vedeny ke správnému sebehodnocení a sebevědomí, poznávání sebe sama, k zvládnutí stresu v krizových situacích, řešení problémů, budou upozorňovány na nebezpečí a škodlivost návykových látek (kouření, alkohol, nebezpečné předměty – injekční stříkačky, děti budou vychovávány k ochraně před nemocemi - mytí rukou, a také k ochraně před léčivými – léky se mohou brát jen pod dohledem dospělého když je doporučí lékař.).

Zejména rodiče seznámíme s MPP na třídních schůzkách, budeme se snažit zapojit rodiče do problematiky primární prevence a motivovat je ke spolupráci v rámci programu. Při tvorbě MMP vycházíme z dokumentů MŠMT:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (Dokument č.j. MSMT-21149/2016)
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027

(https://msmt.gov.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf)

Řešení a realizace preventivních aktivit

Za realizaci Minimálního preventivního programu zodpovídají ředitelka a zástupkyně, které koordinují práci jednotlivých učitelek.

Učitelky se podílejí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. O průběhu naplňování Minimálního preventivního programu informují vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocují aktuální situaci ve škole.

Vzdělávání

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností souvisejících s prevencí rizikového chování spočívá v samostudiu všech učitelek školy. Pro pedagogy, podílející se na realizaci MPP, je metodickým pomocníkem zástupkyně MŠ, která pro ně vyhledává nové informace a podněty.

Analýza současného stavu

Analýza problematiky rizikového chování ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin negativních projevů a vytyčení prognózy. Budou vtyčeny oblasti, které budou sledovány v průběhu roku a v závěru vyhodnocovány.

Analýza této problematiky bude obsahovat:

- informovanost dětí o nebezpečí, návykových látkách
- výskyt šikany
- aktivity pro děti
- rozhovory s dětmi na toto téma, popř. filmy o návykových látkách
- vlastní názory dětí

Primární prevence

Primární prevenci v jednotlivých odděleních mají na starosti třídní učitelky. S jednotlivými tématy se děti setkávají průběžně v rámci prohlubování znalostí o rodině, kamarádech, nemocech, záleží však na věku dítěte, těžiště této práce je v předškolní věkové skupině, tedy věk 5 – 6 let.

Při výuce lze využít různých metod, např. rozhovory, znalosti dětí, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

Okruhy, které se dotýkají primární prevence:

osobní bezpečí
základní zásady mezilidské komunikace
vztahy v dětském kolektivu
každý člověk je jiný
základní hygienické návyky
využití volného času
rodina, jako bezpečné místo
řešení problémů, psychohygienu
rozhodovací dovednosti
režim dne
lidské tělo
zdraví a jeho ochrana
zacházení s léky
vztahy mezi lidmi
chování v nezvyklých situacích
návykové látky a zdraví
komunikace, spolupráce
řešení problémů
osobní bezpečí
psychohygienu
pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti
zdraví a jeho ochrana
lidé kolem nás, multikulturní výchova

využívání volného času
ochrana proti obtěžování cizí osobou,
komunikace
psychohygienu
lidské tělo, odlišnosti mezi pohlavími
životaspráva a důsledky nevhodných návyků
využívání volného času
pojmy drogová závislost a sexuální výchova
vztahy v dětském kolektivu
seberegulace, sebeorganizace, psychohygienu
spolupráce a řešení problémů
domov, rodina, důvěra, vztahy
léčivé a návykové látky, poznatky o negativních vlivech tabáku a alkoholu
vztahy v dětském kolektivu
komunikace, nebezpečí při komunikaci s cizími osobami
seberegulace, hygiena, psychohygienu, péče o zdraví
puberta
šikana, týrání a zneužívání, patologické hráčství

Cíl

Děti by měly brát rodinu jako zázemí a útočiště, zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými, mít základní sociální dovednosti, vědět, že nebezpeční mohou být i neznámí lidé - chránit se před cizími lidmi, mít základní hygienické návyky, mít povědomí o tom jak zacházet s léky – co je nebezpečné a není pro děti vhodné, mít povědomí o negativních vlastnostech alkoholu, tabáku a dalších návykových látek, následcích, učit děti takové látky odmítat. K tomu slouží vhodná náplň volného času, zdravý životní styl, ochrana zdraví, rozvoj sebepoznání a sebepojetí. Rovněž je třeba v dětech posilovat kladné mezilidské vztahy, předcházet nebezpečným situacím, potlačovat nežádoucí jevy (agresivita, šikana, násilí, týrání, kriminalita) a upozorňovat na důsledky takového jednání.

Krátkodobé cíle:

- poskytování informací týkajících se výše uvedených rizik (s ohledem na věk dětí)
- rozhovory s dětmi, společné sezení
- upevňovat kolektiv třídy, respektovat se navzájem, pomáhat si, umět naslouchat
- vnímat odlišnosti v chování a respektovat individualitu
- odstraňovat soupeření mezi dětmi
- získat si důvěru dětí a upevňovat vztahy s dospělými
- vytipovat riziková místa a jejich sledování – chodby, WC, školní zahrada

Dlouhodobé cíle:

- vytvářet harmonické a bezpečné prostředí
- nabídnout pestrý výběr činností
- zapojit děti do sportovních a zájmových aktivit
- informovat o nezdravém chování dětí
- zvýšení vnímavosti vůči změnám v třídním kolektivu
- vzájemná komunikace mezi jednotlivými pedagogy
- upozornění na rizikové chování

Informování rodičů

Třídní schůzky
Konzultační hodiny, osobní jednání s rodiči
Internetové stránky školy